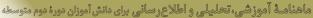

بازی نون و آبدار با:

سپیدموی ایرانی

(در صفحه ۱۲ بخوانید)

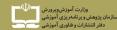

- دورهٔ سی و هفتم 🌕
- مهر ۱۴۰۰
- شمارهٔ پیدر پی ۳۰۸ 🌑
- ۴۸ صفحه
- ه ه ۳۰ ریال

حس خوب نو شدن

در آغاز سال تحصیلی هستیم و شروع راه. مسیر ناشناخته است، ولی میدانیم قرار است ما را به مرحلهٔ جدیدی از زندگی ببرد و کمک کند به مقصدمان برسیم. روزهای تازهای را تجربه کنیم و یک گام به سمت آنچه قرار است در آینده بشویم، جلوتر برویم.

سال تحصیلی جدید و نو است و کلاً نو شدن حس قشنگی دارد و تازگی اش آدم را سر ذوق می آور د. مثل وقتی که وسیلهٔ تازهای می خریم و تا چند روز حسابی ذوق داریم و مواظب وسیلهمان هستیم. ولی چند وقتی که گذشت، دیگر دقت روز اول را نداریم.

حالا که سال تحصیلی نو شده است، نگذاریم لابهلای قد کشیدن هایمان، کلاسهای جدیدمان، پیدا شدن دوستان جدید، خواندن درسها، هول و ولای امتحانها، آمادگی برای کنکور و انتخاب رشته و...، این نو شدگی یادمان برود. نگذاریم یادمان برود که این اول سالی چه تصمیمهای قشنگ و بزرگی گرفتهایم و چه برنامههایی ریختهایم.

ما هم در دفتر مجلهٔ «رشد جوان» خدا را سیاسگزاریم که امسال هم با شما همسفر خواهیم بود و تمام تلاشهای تابستانی خود را روی هم گذاشتهایم تا شما ببینید و استفاده کنید. به درخواست شما دوستان جوان، در پیامکها و رایانامههای (ایمیلهای) رسیدهتان، بخش آشنایی با دانشگاهها و رشتهها را به مجله اضافه کردهایم. تغییرات دیگری هم دادهایم تا رشد جوان به سلیقه و ذائقهٔ جوانتان خوش تربیاید. باز هم مثل همیشه همراه ما باشید و نظرات ارزشمندتان را از ما دریغ نکنید.

به رشد جوان امسال خودتان خوش آمدید.

دكتر زهرا باقرى

- مدیر مسئول: محمد ابراهیم محمدی
  - سردبیر: دکتر زهرا باقری
    - شورای کارشناسی:
- زهرا باقرى،حبيب يوسفزاده، فريبرز بيات،
  - مينو آيت اللهي
- کارشناس داستان و شعر: سعیده موسویزاده
  - كارشناس علمى: سيامك آرمان
  - كارشناس طنز: نسيم عرباميرى
    - ويراستار: بهروز راستاني •
    - طراح گرافیک: امین شیخ آبادی

• دفتر انتشارات و فناوری آموزشی، به جرز رشد جوان، مجلات دانش آموزی زیر را نیز منتشر می کند:

رشد کودک: ویژهٔ پیش دبستان و دانش آموزان پایهٔ اول ابتدایی. رشد نوآموز: برای دانش آموزان پایههای دوم و سوم ابتدایی. رشدد دانش آموز: برای دانش آموزان پایههای چهارم، پنجم و ششم ابتدایی. رشد نوجوان: برای دانش آموزان دورهٔ متوسطهٔ اول. رشد برهان (نشرية رياضي دورة متوسطه اول) / رشد برهان (نشرية ریاضی دورهٔ متوسطه دوم) / رشد هنرجو (نشریهٔ دورهٔ هنرستان).

- نشانی دفتر مجله: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، پلاک ۲۶۶
  - صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۶۵۸۳
    - تلفن: ۸۸۸۴۹۰۹۶
    - نمایر: ۱۴۷۸ ۸۸۳۰
    - پیامک: ۳۰۰۰۸۹۹۵۱۹
  - javan@roshdmag.ir :(پستالکترونیک) آدرس رایانامه (پستالکترونیک)
- نشانی مرکز بررسی آثار: تهران، صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۶۵۶۷ تلفن: ۸۸۳۰۵۷۷۲
  - - وبگاه: www.roshdmag.ir
    - صندوق پستی امور مشترکان: ۱۵۸۷۵/۳۳۳۱
      - 🧢 چاپ: شرکت افست (سهامی عام)

راستههای زندگی

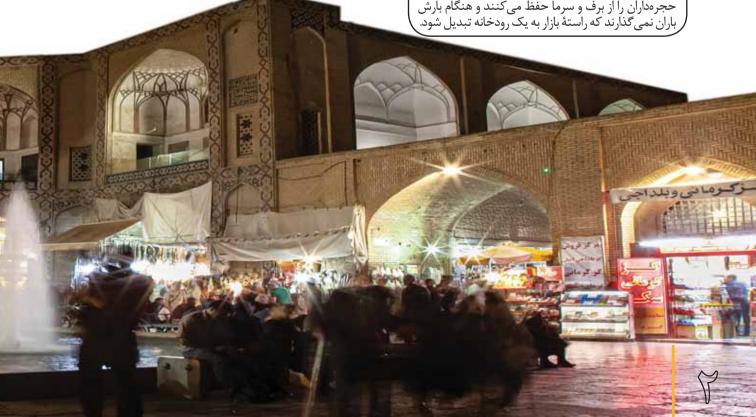
بازار همواره مرکز تجاری شهرهای ایران بوده است، اما در گذشته فقط دادوستد در آن انجام نمی گرفت. در بازارهای ایرانی می شد آخرین اخبار را از زبان این و آن شنید. اگر قرار بود جارچیها قانون یا دستور جدیدی را به مردم ابلاغ کنند، باید به چهار سوق بازار می رفتند. بسیاری از جلسه های اجتماعی در حجره های بازار تشکیل می شدند. مراسم مردمی هم، از دسته گردانی کاروان های عزا تا اجرای تعزیه، در فضاهای متنوع بازار برگزار می شدند. بازار ستون فقرات شهر بود و شهرها در اطراف بازار شکل می گرفتند و رشد می کردند. در مسیر بازار می شد علاوه بر خرید، به حمام رفت، در مسجد نماز به جا آورد یا پای آب انباری لب را با آبی خنک، تر کرد. بسیاری از بازارها حتی حسینیه ها و تکیه هایی برای برگزاری مراسم عزاداری داشتند. بازارهای ایرانی در طول سال ها و قرن ها، اندک اندک کامل و کامل تر شدند تا نیاز هر آن کسی را که به راستهٔ بازار پا می گذاشت برطرف کنند.

ساية بالاي س

بازارهای تاریخی ایران، چه در شهرهای گرمسیری و چه در شهرهای سردسیر، معمولاً سرپوشیده هستند. سقف بازار در شهرهای کویری، کسانی را که برای خرید آمدهاند، از آفتاب سوزان و گزنده در امان نگه می دارد. از طرف دیگر، همین سقفهای گنبدی شکل در بازار شهرهای سردسیر مثل همین بازار مریوان هنگام باد و بوران مشتریان و حجره داران را از برف و سرما حفظ می کنند و هنگام بارش باران نمی گذارند که راستهٔ بازار به یک رودخانه تبدیل شود.

و هوای تازهٔ بازار را تأمین می کند.

هر که جای خود

حجرهها در بازار سنتی با حساب و کتاب بین صاحبان مشاغل متفاوت تقسیم می شدند. مثلاً کار گاهها، به خصوص کار گاههای پر سروصدای خراطی و آهنگری، جایشان در راسته های فرعی بود. یا مشاُغلی مثل پوست فروشی که کارشان همراه با بوی ناخوشایندی بود، در حاشیهٔ بازار جا داشتند. در عوض بهترین بخش بازار که قیصریهها و یا تیمچهها بودند، بــه زرگرها، فرشفروشها یا سوزن دوزها می رسید. تیمچهها و قیصریهها درهای بزرگی داشتند که برای بالا بردن امنیت، در پایان ساعت کار بازار بسته می شدند.

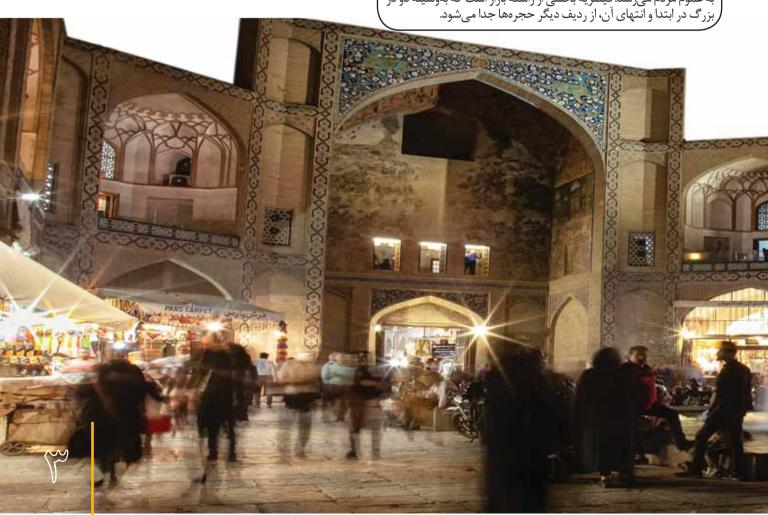

بازار نقش جهان میدان زیبای «نقش جهان» بخشی از بازار صفوی اصفهان است. حجرهها و کارگاههای آن در دو طبقه دورتادور میدان امتداد مییابند و با گذشتن از این سردر که به آن «سردر قیصریه» میگویند، وارد راستهٔ بازار بزرگ اصفهان مىشوند بين حجرههاى بازار بناهايي وجود دارند كه تجارى نيستندو نفعشان به عموم مردم می رسد. قیصریه بخشی از راستهٔ بازار است که به وسیلهٔ دو در

بازارهای خطی

بازارهای آیرانی، مثل همین بازار تبریز، شکل خطی دارند. یعنی از تعدادی دالآن تشکیل شدهاند که در دو طرفش حجرهها و كَارِ گاهها به رّديف در كنّار هم قــرار گرفتهْإندّ. هرّ كدام أز اين دالانها را «راسته» می گویند. بازارها معمولاً یک راستهٔ اصلی دارند که تعدادی راستهٔ فرعی به آنها متصل هستند. وقتی دو راستهٔ اصلی به هم میرسند، فضای باز و بزرگی ایجاد میشود که به آن «چهارسو» یا «چهارسوق» می گویند.

ثبت احوال نسرین بیژنی

مبارزان مبارزان

اگر روزی تصمیم بگیرید در خیابانهای محل خود قدم بزنید، یکی از چیزهایی که توجه شمارا به خود جلب می کند، تابلوهایی هســـتند که نام خیابانها روی آنها نوشته شده است. ممکن است معنای نام خیلی از خیابانها را بدانید و یا شخصیتهای بزرگی را که این نامها به افتخار آنها روی خیابانهای شــهر گذاشته شدهاند، بشناسید. بعضی از این شخصیتهای بزرگ با اینکه ایرانی نیستند، ولی نامشان روی تابلوهای سطح شهر نوشته شــده است. در این شــماره از مجله با تعدادی از این شـخصیتها و کارهای مهمشان در تاریخ کشورشان و جهان آشنا می شوید.

سيمون بوليوار

او در سال ۱۷۸۳ در «کاراکاس»،
پایتخت کنونی ونزوئلا و در زمانی به
دنیا آمد که اسپانیاییها، آمریکای لاتین
را تحت استعمار خود داشتند. در جوانی با
افکار ولتر و ژان ژاک روسو آشنا شد. در زمان
ناپلئون و بناپارت هم به اروپا رفت و با وضعیت
خدید جهان آشنا شد. همان جا تصمیم گرفت
آمریکای لاتین را از استعمار اسپانیاییها رها سازد.
قیام او به همراهی شخص انقلابیی دیگری به نام
فرانسیسکو میراندا در سال ۱۸۱۰ آغاز شد و ۲۰ سال
طول کشید. سرانجام ونزوئلا استقلال خود را به دست آورد
و مردم منطقهٔ «پروی علیا»، به افتخار سیمون بولیوار، نام

رز در کر بر برای علاوه بر نام گذاری بلواری در منطقهٔ ۵ شهرداری تهران، تندیسی یز به افتخار او در «پارک گفتو گوی» شهر تهران

قرار داده شده است.

نلسون ماندلا

او در سال ۱۹۱۸ در منطقهٔ «ترانسکی» در آفریقای جنوبی، «ترانسکی» در آفریقای جنوبی، در قبیلهٔ «تمبا» که پدرش رئیس آن بود، به دنیا آمد. به دانشگاه رفت و در رشتهٔ حقوق تحصیل کرد. در دوران دانشجویی به «کنگرهٔ ملیی آفریقا» پیوست و وارد مبارزه با نژادپرستی شد. در آن زمان سفیدپوستان مهاجر انگلیسی بر آفریقای جنوبی حاکم بودند و برای سیاهان هیچگونه حقوق بودند و برای سیاهان هیچگونه حقوق اجتماعی قائل نبودند. ماندلا در پی مبارزات خود محکوم شد و به مدت ۲۷ سال به زندان افتاد. سرانجام در سیاهان، آزاد شد.

مقالاتی که ماندلا در زندان نوشت، جهانیان را به تحسین او واداشت. چهار سال بعد، در یک انتخابات آزاد که با شرکت همهٔ گروهها و نژادها بر گزار شد، ماندلا به ریاست جمهوری کشور آفریقای جنوبی رسید. او دو بار در دههٔ ۱۹۸۰ به ایران سفر کرد و با مقامات ایران ملاقات و در دانشکدهٔ فنی دانشگاه تهران سخنرانی کرد. در سال ۱۹۹۳، به سبب مبارزه در راه صلح و آزادی انسان، جایزهٔ «صلح نوبل» را دریافت کرد. کتاب خاطرات او به نام «راه دشوار آزادی» نیز به فارسی ترجمه شده است. ماندلا در سال ۲۰۱۳ در سن ۹۵ سالگی

در ســـال ۱۳۹۳ با حضور ســـفیر آفریقای جنوبی، بخشی از خیابانی در شـــمال تهران به نام او نامگذاری شد که قبل از آن آفریقا نام داشت.

فتحى شقاقى

او در سال ۱۹۵۱ در اردوگاه «رفح» در نوار غزه به دنیا آمد. پدرش شـغلی ساده داشت و امام جماعت محل نیز بود. ایشان از نوجوانی جذب افکار و اندیشههای انقلابی شـد. او به دانشـگاه «بئرزیت» در کرانهٔ باختری رفـت و ریاضی خواند و چند سال در «بیتالمقدس» معلم ریاضی شد. بعد از آن بــه مصر رفت و در دانشــگاه «الزقازیق» پزشکی خواند. او در این دانشگاه هستهٔ اولیهای از مبارزان فلسطینی را شکل داد که بعدها به تأسیس «ســازمان جهاد اسلامی فلســطین» منجر شد. با پیروزی انقلاب اسلامی ایران، توجه فتحی شقاقی به شخصیت امام خمینی (ره) جلب شد و کتاب «خمینی، راه حل اسلامی و جایگزین» را نوشت. به همین دلیل او را دستگیر کردند و پس از چند ماه زندانی شدن، از مصر اخراج شد. بعد از آن او سازمان «جهاد اسلامی فلسطین» را تاسیس کرد و این ســازمان را در سرزمینهای اسلامی گســترش داد. او که در راه آزادی سرزمین فلسطین مبارزه میکرد، بارها در این راه دســتگیر و زندانی شد و سرانجام به لبنان تبعید شــد. او همچنین بارها به ایران سفر کرد و با امام خمینی(ره) دیدار داشت. در سال ۱۹۹۵ (سال ۱۳۷۴)، وقتی قصــد رفتن به لیبی از طریق قبرس را داشــت، به دســت تروریستهای «موساد» (سازمان جاسوسی رژیم صهیونیستی) به شهادت رسید.

۰..ر ... کی۰. خیابان هشـــتم محلهٔ «یوســفآباد» در منطقهٔ ۶ شهرداری تهران به یاد او نامگذاری شده است. پاتریس لومومبا
کشور «کنگو» که
دارای معـادن غنی
مس و اورانیوم است،
در قــرن بیســـتم از
مســـتمرات آفریقایی
کشور بلژیک بود.
پاتریس لومومبا در سال

کنگو به دنیا آمد. از جوانی در کیا و در ایا کنگو به دنیا آمد. از جوانی برای آزادی و استقلال کشورش تلاش فراوانی کرد و در این راه بارها دستگیر و زندانی شد. سرانجام در سال ۱۹۶۰ کنگو استقلال یافت و نظام آن جمهوری شد. لومومبا را هم بهعنوان نخستوزیر برگزیدند.

اما زمانی نگذشت که رئیس جمهور او را برکنار کرد و وابستگان به استعمارگران بلژیکی او را دستگیر و زندان کردند. در نهایت هم او و چند تن از وزیرانش را کشتند. به دستور موسی چومبه که یکی از دستنشاندگان بلژیکیها بود، اجساد آنها را در اسید انداختند. مردم کنگو و آزادیخواهان جهان، برای لومومبا احترام خاصی قائل اند و او را از چهرههای برجستهٔ ضد

خیابانی در منطقهٔ دو تهران به

نام این مبارز بزرگ نام گذاری

محمدعلىجناح

او در سال ۱۸۷۶ در شهر «کراچی» به دنیا آمد که در آن زمان جزو شهرهای کشور هند بود. جناح در زادگاه خود درس خواند و سپس به انگلستان رفت و با تحصیل در رشته حقوق و کیل دعاوی شد. سپس به هند برگشت و وارد فعالیتهای سیاسی شد. به «حزب کنگرهٔ هند» به رهبری مهاتما گاندی پیوست و همراه با او در راه استقلال هند و رهایی آن از استعمار انگلیس مبارزه کرد.
از آنجا که جناح مسلمان بود، برای حفظ حقوق مسلمانان نیز کوشسید. از این ره به حزب اسلامی «مسلم لیگ» بیوست

می کُوشید. از این رو به حزب اسیلامی «مسلم لیگ» پیوست و بعدها به ریاست آن انتخاب شد. او خودش طرفدار یکپارچگی کشور هندوسیتان و اتحاد میان مسلمانان و هندوها بود. ولی به دلیل افزایش ختلاف این دو بخش از جمعیت، حزب او راهحل را در تأسیس کشیور

ــــتقل پاکستان دید. او یک سال بعد در سال ۱۹۴۸ در دفتر کارش در کراچی درگذشت.

کراچی در کدشت. در غرب شــهر تهران، بزرگراهی که میدان آزادی را به فلکهٔ دوم صادقیه متصل می *کن*د، به نام اوست.

Ш

1111

اگر تاکنون شده است که بعد از بستن کتاب درسی با خودتان فکر کنید: «ای بابا! کی بوده که حال داشته و این کتابها را نوشته و ما داریم آنها را میخوانیم!»، وقتش شده است که با صفحهٔ پشت پردهٔ مجلهٔ «رشد جوان» همراه شـــوید، گفتوگوی ما را با نویسندگان کتابهای درسی بخوانید و جواب همهٔ سؤالهایتان را بگیرید. اگر سؤالهای دیگری هم دارید، راههای ارتباط با مجلهٔ ما را بلدید.

منتظر سؤالهای داغ و جنجالی شما از مؤلفهای کتابهای درسی هستیم.

در این شـــماره به سراغ آقای دکتر رضا خیر آبادی، مســئول «گروه پژوهش و تولید بستههای یادگیری زبانهای خارجی» سازمان پژوهش و برنامهریزی آموزشی و عضو تیم تألیف کتابهای زبان انگلیسی رفتهایم.

الام. ممنون از شما که با ما و خوانندگان رشد جوان به گفتوگو نشستهاید. اول از همه بگویید چرا از بین این همـه زبان در دنیا، زبان انگلیسی را انتخاب کردید؟

با سلام و ادب. دلیل این انتخاب آشنایی ام با این زبان از دوران دانش آموزی و همچنین علاقهٔ شخصی ام به دانستن یک زبان خارجی بین المللی بود. البته شخصا زبان انگلیسی را ابزاری برای ارتباط مؤثر با جهان پیرامون و همچنین راهی برای آشنایی با ادبیات غنی زبان انگلیسی می دانم. بنده آشنایی کمی با زبان اسپانیایی و آشنایی کمتری هم با زبان فرانسه

دارم و کلاً یادگیری زبانهای خارجی برایم خوشاینداست.

چه درسی فراری بودید؟

ست. **ای خودتان در دوران مدرسه** چه درسی را دوست داشتید و از

> به درسهای زبان و ادبیات فارسی، زبان خارجی، و در مجموع درسهای خانوادهٔ علوم انسانی و هنر علاقهٔ بیشتری داشتم، اما در درسهایی مانند ریاضیات و از همه

بدتر شیمی موفقیت زیادی نداشتم.

ای تا به حال تجدید هم شدهاید؟ دو بار: یکبـــار در درس مثلثات و یکبار در درس نــم..

جال یک خاطرهٔ جالب از دوران دبیرستانتان تعریف کنید.

از آنجا که دانش آموز خوبی بودم، جوایز زیادی از طرف مدرسه یا ادارات آموزش وپرورش به من تعلق می گرفت. مثلاً ممکن بود در پایان یکی از

نیمسالهای تحصیلی که البته در زمان ما ثلث تحصیلی نام داشت، در یک روز هفت یا هشت جایزه بهعنوان شاگرد اول کلاس، شاگرد دوم پایه و شاگرد سوم منطقهٔ هفتم و یا ... به من داده شود. یادم هست همهٔ جایزهها هم ساعتهای مچی پلاستیکی ارزانقیمتی بودند

که هنوز به خانه نرسیده یا آنها را به هم کلاسیهایم میدادم یا به محض رسیدن به خانه دل و رودهٔ آنها را درمی آوردم.

درمي آوردم.

©اگر نویسندهٔ کتاب درسی نمیشدید، چه شغلی را دنبال می کردید؟ خب تدریس زبان انگلیسی در HIR

S ###

•

•

6

6

•

•

•

•

•

6

8

€

6

•

e

•

6

<mark>ন্তীতি</mark> مرحلههای تولید یک کتاب زبان انگلیسی دبیرستان چیست؟

ابتدا شـورایی برای تألیف کتاب انتخاب می کنند که از تخصصهای گوناگون، مانند متخصص آموزش آن درس خاص، متخصص روانشناسی و سـایر تخصصها ترکیب یافته است. در این شورا نقشهٔ راه تألیف کتاب تدوین میشـود. مثلاً تعـداد درسها، سرفصلهای آموزشی، راهبردهای مؤثر یاددهی-یادگیری و ... در نهایت اعضای تیم تألیف کتاب انتخاب میشوند و در یک کار تیمی کتاب درسی تدوین میشود و در شورای مربوطه به تأیید می رسد. بعد از نهایی شدن محتوا نوبت به صفحه آرایی و گرافیک کتاب می رسد که معمولاً همکاران ما در «ادارهٔ کل نظارت بر نشـر و توزیع مواد آموزشی» رحمت این بخش را می کشند.

جان چقدر زمان لازم اســـت تا یک کتاب درسی زبان انگلیسی نوشته شود؟

معمولاً بین شــش ماه تا یک سال طول می کشد. البته بعد از نهاییشــدن و چاپ کتاب باز هم کتابها به طور مستمر به اصلاح و بهروزرسانی نیاز دارند.

مدرسه چه فایدهای براسند خواندن این همه زبان در مدرسه چه فایدهای برای ما دارد، چه جوابی می دهید؟ مسلماً آشنایی با زبانهای زندهٔ خارجی، به عنوان ابزار ارتباط با جهان علیم و فناوری، و ادبیات و فرهنگ، ضرورت غیرقابل انکاری دارد. معمولاً هم دانش آموزان به درس زبانهای خارجی علاقهٔ زیادی دارند، چرا که متوجه کاربردهای یادگیری زبان خارجی در آیندهٔ شغلی و زندگی آتی خود در دنیای به شدت به هم مرتبط کنونی هستند. دقت کنید که بسیاری از دانش آموزان کشور ما، به جز آموزش درمدرسیه، در هیچ جای دیگر امکان یادگیری زبان خارجی را ندارند. خوش بختانه با مطالبی یادگیری زبان خارجی را ندارند. خوش بختانه با مطالبی نیازهای خود را به زبان خارجی برطرف کنند.

हीं دانش آموزان چطور می توانند با شما و گروهتان ارتباط داشته باشند؟

مفدمه

کتاب درسی نشانی پایگاه اطلاعرسانی گروه زبانهای خارجی دفتر تألیف کتابهای درسی درج شده است. دانشآموزان، اولیا و همینطور دبیران می توانند نظرات یا سؤالهای خود را از طریق بخش «تماس با ما» یا رایانامهٔ مربوطه به اطلاع ما برسانند و پاسخ مقتضی دریافت کنند.

جال به نظر تـان آنهایی که با زبان انگلیسی میانهای ندارند، چه کار کنند تا بیشتر خوششان بیاید؟

راستش فکر نمی کنم دانش آموزی باشد که از یادگیـــری یک زبان خارجی بدش بیاید و متنفر باشد. اگر این طور است باید دید دلیل آن چیست. شاید روش تدریس و یادگیری مناسب نیست. شاید دانش آموز ما آنقدر تحت فشار آزمونهایی مثل

کنکور یا امتحان نهایی است که فرصتی برای لذت بردن از یادگیری یک زبان خارجی ندارد. شاید امکانات لازم، مثل زمان کافی یا ابزارهای پخش صوت، در اختیارش نیست. شاید نمره محوری و رقابت یا تأکید زیاد بر حفظ لغتها و نکتههای دستور زبانی او را دلزده کرده است. به هر حال باید علت را جست و چاره کرد.

۱۶ وال چرا از بین این همه زبان زنده در دنیا، زبان انگلیسی بهعنوان زبان بین المللی انتخاب شده است؟

این گونه نیست که انتخابی آگاهانه در بین بوده باشد. مثلاً همهٔ کشورهای جهان نشسته باشند و آزادانه تصمیم گرفته باشند که زبان انگلیسی زبان بین المللی باشد. البته توجه کنید که سایر زبانهای جهان هم هر یک در حوزهای خاص دارای مخاطب و تأثیر گذاری خاص خود هستند. مثلاً زبان چینی ماندرین بیشترین تعداد گویشور در جهان را دارد. زبان اسپانیایی زبان بیشترین تعداد کشورهای مستقل جهان است. زبان آلمانی زبان فناوری و فلسفه لقب گرفته است. زبان فرانسوی زبان هنر و فرهنگ نام گرفته است. زبان عربی زبان جهان اسلام است و زبان زیبای فارسی ما جزو زبانهای پویا در جهان است که میزان مخاطبان آن در جهان به طور مستمر رو به فزونی است که باید توجه داشت که در آموزش زبانهای خارجی نباید صرفاً به یک زبان محدود ماند. باید زمینهای ایجاد کرد تا دانش آموزانی یک که به یادگیری زبانی بهجز انگلیسی علاقهمند هستند بتوانند با که به یادگیری زبانی بهجز انگلیسی علاقهمند هستند بتوانند با

ا مربارهٔ اینکه نفوذ زبان انگلیسی در نهادهای بینالمللی عمدتاً از کجا آغاز شد، نظرات مختلفی ارائه شده است. اکثر

صاحبنظران رشد و نفوذ استعمار انگلیس و امریکا در کشورهای مختلف را به بعد از جنگ

جهانی دوم، و پیروزی انگلستان و ایالاتمتحده مرتبط می دانند که همین موضوع سبب شد، سازمان ملل متحد و بسیاری از مناسبات سیاسی و اقتصادی جهان به کاربرد زبان انگلیسی تمایل نشان دهند. البته ذکر این نکته هم ضروری است که یادگیری یک زبان خارجی به هیچ وجه نباید به زبان مادری دانش آموزان یا هویت دینی و ملی آنها خدشه وارد کند.

الكليسي؟ غنى تر است يا ادبيات انگليسى؟

همهٔ زبانهای جهان گنجینههای بیبدیلی از ادبیات منثور و منظوم دارند و مقایسهٔ آنها با قیدی مثل غنی تر درست نیست. نکتهٔ مهم آن است که ادبیات غنی کشورمان بر بسیاری از متفکران و نویسندگان مهم بینالمللی تأثیر گذار بوده است. آثار جاودانهٔ مولانا، حافظ، سعدی، خیام و بسیاری از هنرمندان و فیلسوفان ایرانی و اسلامی تأثیر انکارناپذیری بر ادبیات و هنر جهانی داشتهاند.

ایک کتابهای مورد علاقه تان کداماند؟

در ادبیات فارسی قطعاً آثار مولانا، سعدی، حافظ و فردوسی بزرگ ستونهای فکری هر فرد ایرانی هستند و آثارشان مورد علاقه و تحسین بنده هم هست. در ادبیات بینالمللی نویسندهٔ محبوب من یک انگلیسی زبان نیست. هرچند به نویسندگانی مانند شکسپیر، مارک تواین، همینگوی، اشتاین بک و برخی نویسندگان معاصر تر علاقهٔ زیادی دارم، اما قطعاً اگر قرار باشد تنها یک نویسندهٔ بینالمللی را انتخاب کنم او کسی نیست جز ویکتور هوگو.

. ایکتابی بوده اســت که به هر دو زبان آن را خوانده باشید، ولی از کتاب زبان اصلی لذت بیشتری برده باشید؟

خیلی زیاد. به خصوص در سالهای اخیر که بیشتر ترجیح می دهم کتابها را به زبان اصلی بخوانم تا ترجمههای گاه شیتابزده و یا حتی پراشیتباه. به هر حال ترجمه هر قدر هم که کامل و دقیق انجام شود، بخشی از معنا و یا ظرافتهای زبان اصلی را از بین می برد و از این موضوع گریزی نیست. مثلاً تصور کنید این بیست زیبای حضرت حافظ را چگونه می توان به طور کامل و با حفظ تمام زیبایهای زبانی آن به انگلیسی یا هر زبان دیگری برگرداند:

سمن بویان، غبار غم چو بنشینند بنشانند

پری رویان، قرار از دل چو بستیزند ستانند

۱۶۰ ممنون از پاسخهای گرم و صمیمانهٔ شما.

چرا خودتان را

در شهریور ۱۳۵۹ صدام حسین رئیس جمهور رژیم بعث عراق با ظاهر شدن در برابر دوربینهای تلویزیون عراق با پاره كردن قرارداد صلح ١٩٧٥ الجزاير، آغاز تجاوز رژیم بعثی به خاک ایران را اعلام کرد. در تقویم جمهوری اسلامی ایران ۳۱ شهریور که سالروز شروع جنگ تحمیلی است، به عنوان آغاز هفته دفاع مقدس نامگذاری شده است و از ۳۱ شهریور تا ۶ مهر ادامه دارد. به مناسبت هفته دفاع مقدس در این مطلب قصد داریم به بررسی علت وقوع این

جنگ و سابقه اختلافات تاریخی بین دو

کشور بیردازیم.

ته اول مهرماه، هفته ۶ مقدس گرامی باد.

آغازطوفان

۱۹۳۶ در عراق کودتا شد و دولت جدید، خواستههای ایران را پذیرفت. در جولای ۱۹۳۷ عراق و ایران، در تهران معاهدهای امضا کردند که در آن اروند در اطراف آبادان و خرمشهر در اختیار ایران بود و باقی مسیر. منطقهٔ آزاد کشتیرانی بود و عراق می توانست از کشتیها عوارض

انگلیسیها هم دوست نداشتند اروند فقط در اختیار ایران باشد. در نتیجه عراقیها، به پشتیبانی انگلیس چند بار به ایران لشکرکشی کردند و سرزمینهایی را هم گرفتند و در اشغال نگه داشتند. اما هر بار ایران با انگلستان توافق می کرد و قراردادی امضا می شد و عراق از سرزمینهای اشغالی خارج میشد.

هر دو کشور اعلام کردند که با فشار انگلستان معاهده را امضا کردهاند. در سال ۱۹۵۷ دو کشور معاهدهٔ دیگری امضا کردند و در آن توافق کردند که اروند را مشترک اداره کنند. مرز را هم یک هیئت داوری سوئدی مشخص می کرد. ۱۹۵۸ دوباره در عراق کودتا شد و دولت جدید در گیریهای لفظی را با ايران آغاز كرد.

سال۱۳۴۷ دوباره در عراق کودتا شد و این بار حزب بعث به حکومت رسید و اختلافات ایران و عراق بیشتر شد. آنها ادعا می کردند حاکم خوزستان هستند و اروند برای آنهاست و همچنین جزایر تنب بزرگ و تنب کوچک و ابوموسی.

> عراق حتی شهرهای مرزی قصر شیرین، سومار، مهران و خرمشهر را بمباران و گلولهباران کرد. ۴ اردیبهشت ۵۹: حادثه طبس و هلاکت سربازان آمریکایی در طوفان شن رخ داد.

همچنین به گروههای ضدانقلاب در ایران کمک کرد و کنسولگری ایران در بصره را اشغال کرده و دیپلماتهای ایرانی را بازداشت کرد. حکومت بعثی همچنین اقدام به پخش فیلمهای تبلیغی و مجلات ضدایرانی کرد. سفیر ایران در بغداد را احضار و برخی از دیپلماتهای ایرانی را اخراج کرد

> در تابستان ۵۹ گزارشها از تحرکات مرزی عراق خبر میداد ولی کسی باور نمی کرد اینها نشانه جنگ باشد. بنی صدر گزارشها را جدی نمیگرفت و میگفت آنها تانک واقعی نیستند، ماکت تانک هستند. صدام تردیدی نداشت که در صورت حمله به ایران، آمریکا از او حمايت مي كند.

۴۵ روز مانده به آغاز جنگ، کودتای نقاب کشف شد. کودتائیان میخواستند از پایگاه شکاری ارتش در همدان به نام پایگاه شهید نوژه، با سی هواپیما، شصت خلبان و پانصد نظامی، اقامتگاه امام، رئیس جمهور، نخستوزیر و چند جای مهم دیگر را بمباران کنند و بختیار اسقرار دولت خود را اعلام کند.

جدید و کوچک، بیشتر مرزش با ایران بود و بزرگترین مشکلش عدم دسترسی به دریا بود. با خلیج فارس مرز محدودی داشت که نمیشد در آن بندر بزرگ تجاری یا نظامی بنا کرد و تنها بندر مهم آن در ساحل اروندرود بود. اروند، رودی ایرانی بود که نامش حتی در شاهنامه فردوسي هم آمده است

جنگ جهانی اول، امپراتوری عثمانی به نفع آلمان وارد جنگ شد. کشورهای پیروز با استفاده از آشوبهای داخلی، حکومت عثمانی را تجزیه کردند و در نتیجه عربستان عراق، سوریه و ترکیه کشورهایی مستقل زیر نظر انگلستان شدند. تا زمان جنگ جهانی دوم که این کشورها استقلال کامل پیدا کردند.

عراق در ابتدا بخشی از امپراتوری ایران بود و بخشهایی از آن در دورههایی پایتخت ایران بود، بعدها عراق بخشی از امپراتوری عثمانی شد و در قرن نهم و دهم هجری که صفویان در ایران حکومت می کردند، ایرانیان با عثمانی در گیر شدند.

امام خمینی(ره) را به

نجف تبعید کرده بود. بعد از

قرارداد الجزاير و بهبود روابط، توافق

کردند او را از عراق هم اخراج کنند. در

بهار ۱۳۵۷، ایران و عراق میله گذاریهای

مرزی را با نظارت ناظران بینالمللی آغاز

کردند. وقتی نوبت به میله گذاری میمک

(در شهرستان ایلام) رسید، عراقیها

ناگهان کار را نیمهتمام رها

در شمارههای بعدی چگونگی آغاز و رویدادهای دوران دفاع مقدس را مرور

و عوامل هر کدام از این رخدادها را بررسی

خواهیم کرد.

سالهای ۱۳۵۲ تا ۱۳۵۰

در گیریهای خونینی بین دو کشور پیش آمد که ایران برتر بود. در نهایت شورای امنیت وارد و قرار شد دو کشور اختلافاتشان را با گفتوگو حل کنند. در اسفند ۱۳۵۳ سران اوپک در الجزاير جمع بودند، محمدرضا پهلوي و صدام حسین بعد از جلسهای اعلام کردند به توافق رسیدهاند.

۱۳۵۴ قیمت نفت بیشتر شد و دو کشور دوست نداشتند در گیریهای مرزی، فرصت استفاده از درآمد هنگفت نفت را از آنها بگیرد. بهویژه عراق که از نظر اقتصادی در این قرارداد، بیش از ایران بهرهمند شده بود. زیرا ایران ۵۱۷ کیلومتر مربع از مناطقی را که سرشار از نفت بودند به عراق واگذار کرده بود.

عراق دنبال دلیلی بود که بعدها آن را علیه حکومت متزلزل

۱۳ فروردین ۵۸، یک روز بعد از برگزاری رفراندوم و اعلام جمهوری اسلامی در ایران، بالگردهای عراقی و نیروهای مرزی به پاسگاه مرزی بهرامآباد در شهر مهران در استان ایلام تیراندازی کردند. سپس دولت بعث ۵۰ هزار ایرانی الاصل مقیم عراق را از آن کشور اخراج کرد.

شاه یا حکومت انقلابی بعدی بهانه کنند. در ۱۷ خرداد ماه ایران تلاش کرد عراق را دوباره پای میز مذاکره بکشاند اما تلاش ایران به نتیجه نرسید.

روشنی از دست داشتن رژیم بعث عراق و آمریکاییها در این کودتا کشف شد زیرا در صورت موفقیت کودتا آمریکا و عراق دیگر نیازی به حمله عراق نداشتند. در نهایت هنوز ۵ سال از امضای قرارداد الجزایر میان شاه ایران و صدام نگذشته بود که صدام قرارداد را باطل و جنگ را آغاز کرد.

به مدت ۹ سال در تیمهای ملی نوجوانان، جوانان و بزرگسالان بودم. دو مدال آسیایی و دو مدال دانشجویان جهان هم در کارنامهام دارم. ولی در سیستم مدرن اولین بازی رومیزی که انجام دادم، بازی «ریسک» بود.

ازیخچهٔ بازیهای رومیزی در دنیا چیست؟ ازیخچهٔ بازیهای رومیزی در دنیا

اولین بازی رومیزی به صورت مدرن، بازی «مونولوپی» بود که در سال ۱۹۸۰ ارائه شد. بازیهای رومیزی طراحی و تولید می شدند تا اینکه در سال ۲۰۰۵ بازیهای ویدیویی (بردگیمها) گوی سبقت را از بازیهای رومیزی (بردگیمها) ربودند. سال ۲۰۱۵ بود که خانوادهها کم کم احساس کردند با بازیهای رایانهای بچهها جامعه گریز شدهاند و با دوستان و همسالانشان معاشرت ندارند. برای همین در سال ۲۰۱۶ دوباره تعداد تولید بازیهای رومیزی در یک سال از بازیهای ویدیویی سبقت گرفت.

兒 چطور شد که کسب و کارتان بازی شد؟

من کارشناسی مکانیک و کارشناسی آرشد مکانیک گرایش «سیستمهای انرژی» داشتم. برای ادامهٔ تحصیل در دورهٔ دکترا به آمریکا رفتم. در آنجا با مجموعهای آشنا شدم که بازیهای فکسری تولید می کرد. یک روز که به یکی از شعبههای این مجموعه رفته بودم، به طور اتفاقی با مؤسس مجموعه وارد گفتو گو شدم. همانجا این ایده به ذهنم رسید که این بازیها را وارد ایران کنم و کافهٔ بازیهای رومیزی یا همان «بردگیم کافه» راهاندازی کنم. با این ایده به ایران برگشتم و کسبوکار جدیسدی را راهاندازی کردم. در نهایت دکترا را هم در ایران و در «دانشگاه آزاد تهران شمال» در همان رشتهٔ خودم ادامه دراده

جان کسی نگفت «فکر نان کن که خربزه آبه» و با بازی کردن هیچ کس پول درنمی آورد؟

چرا. در دو ماه اول شروع کار ما حتی یک نفر مشتری هم نداشتیم، ولی من مطمئن بودم که کارمان کار درستی است و به نتیجه میرسد. کم کم کارمان جا افتاد و ظرف یک ماه و نیم بعد به طور معجزه آسایی کل سالن ما پر از مشتریهای علاقه مند به بازی شد.

انجام میداد؟ کاری انجام میداد؟

در ابتدای راهاندازی، فکرکده شامل دو قسمت بود: یک قسمت کافه بازیهای رومیزی بود. یعنی کافهای که مشتریها به آنجا میآمدند و ساعاتی را به بازی در کنار بقیهٔ افراد می گذراندند. کارشناسانی هم آنجا بودند که به مشتریها کمک می کردند و بر اساس سن، جنس، سلیقه و تعداد نفراتشان، بازی مناسب را برایشان انتخاب می کردند. یک قسمت هم پرورش ذهن توسط بازیهای فکری بود. در

این قسمت ابتدا از شرکتکنندگان کلاسها آزمونی گرفته میشد تا ضعفهای آنها مشخص شود و بر اساس این ضعفها بازیهایی برای آنها در نظر گرفته میشد. ولی بعد از چند ماه تصمیم گرفته شد که قسمت پرورش ذهن بسته و فضای آن هم به کافه بازیهای رومیزی اختصاص داده شود. چون استقبال از این قسمت خیلی بیشتر بود و تعداد جوانها و نوجوانهایی که از این طریق جذب فعالیت فکری میشدند، خیلی بیشتر بود.

ایک در زمینهٔ تولید بازی چه کاری انجام می دهید؟ ما به کمک شرکت «همپایه» که زیرمجموعهٔ فکر کده است، کار تولید بازی های ایرانی را به دو صورت انجام می دهیم: در حالت اول بازی های خارجی را ایرانیزه می کنیم. یعنی شخصیت ها، نامها و تصویرهایشان متناسب با فرهنگ ایرانی هم از نو طراحی می شوند و دستورالعمل ها و کارت های بازی هم به فارسی بر گردانده می شوند. در حالت دوم بازی را از ابتدا طراحی و سپس تولید می کنیم.

از بین بازیهایی که من تاکنون طراحی و تولید کردهام سه تای آنها به تولید انبوه رسیدهاند: «بازار» (۱۲۹۵)، «دان» و «شف» (به معنای سرآشپز). این بازیها ابتدا برای شرکت در یک نمایشگاه بازی در آلمان طراحی شدند. در این نمایشگاه نکتهٔ جالبی که برایمان پیش آمد این بود که از بین این سه بازی، بازی بازار که شخصیتهایی ایرانی داشت و محیط بازی آن بازار شهر تهران در سال ۱۲۹۵ هجری شمسی بود، به شدت بیشتر از دو بازی دیگر مورد توجه قرار گرفت.

📯 چطور موفق به طراحی بازی شدید؟

مـن دورههای برخط طراحی بازی را گذرانده بودم و روزی ۱۲ ساعت کار میکردم؛ بازی میخواندم و آموزش میدادم.

جدید چی دارید؟ <mark>ان</mark> بازی جدید چی دارید؟

نام بازی جدید ما «درفش کاویانی» است که بر اساس شخصیتها و داستانهای شاهنامه طراحی شده است. در این بازی توانمندی شخصیتها از خود شاهنامه گرفته شده است. برای مثال، اسفندیار همانطور که در شاهنامه رویین تن است، در بازی هم این توانایی را دارد. یا رستم چون در داستان فردی نیرومند و قوی بود، در بازی اگر به کسی ضربه بزند، دو تا زخم محسوب میشود. یا از آنجا که در داستان شاهنامه، زال پر سیمرغ را داشت و میتوانست کمک دریافت کند و از حقایق با خبر شود، در بازی میتواند کارت دو نفر دیگر را نگاه کند و از دستشان با خبر شود.

در دفترچهٔ این بازی خلاصهای از زندگی شخصیتهای آن نوشته شده است. تمام اینها بهانهای است تا کسانی که این بازی را انجام میدهند، با داستانهای شاهنامه آشنا شوند. بازیهای دیگری که در دست تولید داریم بازیهای مدیریت

دخترباد

آشنایی با فرزانه فصیحی سریعترین دختر ایران

«من در یک خانوادهٔ کاملاً ورزشی متولد شدم. پدرم والیبالیست، و برادرم هم در شنا و شیرجه صاحب عنوانهای قهرمانی شده بود. در مجموع خانواده و فامیلی داشتیم که ورزش در خونشان بود. حتی عمهها، خالهام و عمویم نیز ورزشی بودند.»

سريع ترين دخترايران

اینها صحبتهای فرزانه فصیحی سریعترین دختر دوندهٔ ایران به «رشد جوان» است. هر جا عبارت «سریعترین مرد یا سریعترین زن» را شنیدید، باید به یاد دوی ۱۰۰ متر سرعت بیفتید. مثلاً وقتی از اوسین بولت جامائیکایی به عنوان سریعترین مرد دنیا نام برده می شود، به این معناست که او با زمان ۹ ثانیه و ۵۸ صدم ثانیه در دوی صد متر، بهترین رکورد را بین تمامی دوندگان دنیا دارد. رکوردهای فرزانه فصیحی هم تاکنون توسط هیچیک از دوندگان دختر ایرانی تکرار نشده است.

کودک ژیمناست

اما فصیحی چگونه وارد دوومیدانی شد؟ شاید خیلیها فکر کنند او از کودکی در حال دویدن بوده است و سرعتش هم به مراتب بیشتر از همسن و سالانش. خود فرزانه می گوید: «از همان ابتدای کودکی آدم آرامی نبودم و در حقیقت بچهٔ بازیگوشی بودم. البته با ورزش را با انرژی زیادی را که داشتم تخلیه می کردم. ورزش را با ژیمناستیک شروع کردم. در آن زمان ۲-۶ ساله بودم. پس از آن، رشتهٔ دوومیدانی را به شکلی جدی ادامه دادم و حتی یک بار در مسابقههای کشوری عنوان سوم را از آن خودم کردم.»

مسابقههای مدرسهای و دستور معلم فرزانه

سرانجام فصیحی با اصرار معلم خود آمادهٔ شرکت در مسابقههای دوومیدانی مدرسهها شد. هنوز کم سن و سال بود و چیزی از این رشته نمیدانست؛ اما معلم ورزش او اصرار کرد که او در این مسابقه شرکت کند و با تمام قدرت از ابتدا تا انتها بدود. فرزانه ابتدا مخالف بود و حتی گفت که نفس کافی برای این کار ندارد؛ اما معلم ورزش متوجه استعداد فراوان او شده بود و به لطف همین استعداد بود که او نه تنها در مسابقه قهرمان شد، بلکه رکورد مدرسههای اصفهان را هم شکست. از این لحظه بود که زندگی ورزشی او تغییر کرد و او وارد دنیای دوومیدانی شد.

رقابت با صدمهای ثانیه

یکی از مسائلی که خیلی از مسردم با دیدن دوومیدانی تصور می کنند، این است که کار دوندههای سرعت خیلی راحت راست و با تمرین کمتری می توان در آن موفق شد. به هر حال دویدن در مسافت ۱۰۰ متر بسیار راحت راز مسافتهای ۱۰ کیلومتر استقامت یا ۴۲ کیلومتر «ماراتن» است؛ اما توضیحات فصیحی نشان می دهد که شرایط به این شکل نیست:

«شرکت در دوی سرعت، جنگیدن با صدمهای ثانیه است. مثلاً برای شرکت در مسابقه های سالنی قهرمانی جهان، دختران باید در مسابقه ۶۰ متر (که فقط در سالن برگزار می شود)، به رکورد ۷/۳۰ ثانیه دست پیدا می کردند؛ اما رکورد من ۷/۳۵ ثانیه بود. این مقدار کم در تمرینها مشخص نمی شود، اما در رقابتهای رسمی که از زمان سنجهای دقیق الکترونیکی استفاده می شود، به شکلی دقیق ثبت می شود. به این ترتیب دونده شانس حضور در رقابتها را از دست می دهد.»

یک لژیونر در دوومیدانی ایران

از عبارت «لژیونر» برای ورزشکارانی استفاده می شود که در بیرون از کشور خود مشغول فعالیت هستند. معمولاً این عبارت را دربارهٔ فوتبالیستها می شنویم. اما فرزانه هم این فرصت را کسب کرد که در لیگ دوومیدانی کشور صربستان مسابقه بدهد. او با پوشش اسلامی در تیم «پارتیزان بلگراد» موفق شد دو بار دیگر رکورد ایران را بهبود بخشد و به نام خود ثبت کند. اگر می خواهید متوجه سختی کار او شوید، یک بار مسافت ۶۰ متر را بدوید. ببینید چقدر با رکورد ۱۲۲۹ ثانیهٔ سال قبل فصیحی در مسابقه های استانبول (ترکیه) فاصله دارید!

شرکت در المپیک

برای فصیحی هم حضور در المپیک بزرگترین رؤیای زندگی ورزشی است؛ البته رؤیایی که دستیابی به آن چندان هم آسان نیست: «باید واقعبین بود. کسب سهمیهٔ حضور در بازیهای المپیک بسیار دشوار است، مخصوصاً به این دلیل که برای هر دورهٔ المپیک، رکوردهای ورودی بازیها را کمتر می کنند. به این ترتیب، فقط دوندگانی می توانند در این رقابتها شرکت کنند که به این رکوردها دست یافته باشند. به هر حال این رؤیا قابل دستیابی است و دختران ایرانی می توانند به آن دست پیدا کنند.»

سختیهای کار

برای رسیدن به عنوان قهرمانی باید تمرین را در هیچ شرایطی ترک نکرد و صبور بود. فصیحی دربارهٔ محل تمریناتش می گوید: «زمانی که در ورزشگاه انقلاب اصفهان تمرین می کردم، ناچار بودم در فصلهای سرد سال، آلودگی هوا و سرما را تحمل کنم؛ زیرا این ورزشگاه پیست سرپوشیده برای تمرین نداشت و در فصلهای سرد هم هوا به شدت آلوده

از طرف دیگر، داشتن رقیب قدرتمند می تواند باعث رشد و پیشرفت هر ورزشکاری شود. فرزانه اکنون در ایران رقیب ندارد و همین موضوع باعث می شود که او کار دشواری برای شکستن رکوردهای خود داشته باشد. اگر روزی در ورزش یا هر کاری، رقیبی سرسخت داشتید که از شما قوی تر بود، خدا را شکر کنید؛ زیرا رقابت می تواند باعث پیشرفت هر دوی شما شود!

در تابستان سال ۱۳۹۹ که فصیحی در باشگاه پاس تهران تمرین می کرد، دوندگانی که از نزدیک شاهد تمرینها و سرعت گرفتن او بودند، به او لقب «میگمیگ» دادند که اشارهای است به یک شخصیت پویانمایی (کارتونی)؛ اما به خاطر سرعت و رکوردهای فرزانه، از او با عبارت «دختر باد» یاد می شود. ببینیم خودش دربارهٔ این لقب چه احساسی دارد؟ او می گوید: «قبلاً به لیلا ابراهیمی (قهرمان دوهای استقامت دختران ایران) هم دختر باد می گفتند و حالا این لقب را به من دادهاند. حتی گروهی به من غزال تیزپا گفتهاند، اما من فرزانه فصیحی هستم. هر جا که بروم و در هرجایی مسابقه بدهم، این نام من است و به همین خاطر، لقبها برای من مهم نیستند.»

محمد در مدرسه روز بدی را گذرانده بود. دستش انداخته بودند و لقبهای زشتی به او داده بودند. سعی کرد توجهی نکند، اما آنها ادامه دادند. گاهی احساس مىكرد دلش مىخواهد با مشت به آنها حمله کند، یا یا به فرار بگذارد و دیگر به مدرسه

آن شب مادرش دربارهٔ روزی که در مدرسه گذرانده بود، پرسید و محمد پاسخ داد: «از مدرسه رفتن متنفرم. از اینکه مرتب سربه سرم بگذارند خسته

مادرش گفت: «میدانی که نمی توانی به مدرسه نروی. باید سعی کنی از حق خودت دفاع کنی.»

مریم در کلاس ساکت نشسته بود و تمرینهای ریاضی را حل می کرد و سرش به کار خودش بود که زیبا بدون دلیل از زیر میز به او لگد مىزد. مريم فقط يک کلمه مى گويد: «بس کن!» حتى با صداى بلند هم

ولی معلمشان فوری دستور میدهد که برای تنبیه بعد از پایان مدرسه باید یک ساعت اضافی بماند! مریم سعی می کند توضیح بدهد، اما معلم می گوید: «نمیخواهم حرفی بشنوم.»

در این میان زیبا با لبخندی روی صورتش آنجا نشسته است.

سر میز شام، مریم ماجرا را برای خانوادهاش تعریف می کند. پدرش می گوید: «تو قانون شکنی کردی، هر چند به نظر میرسد که از روی قصد نبوده است. معلمت عادلانه رفتار نکرده است. تو باید از حق خودت

والدین امید برای هر چیزی او را سرزنش می کردند. شب پیش برادر کوچک ترش بشقابی را شکست و والدینش سر او داد کشیدند: «اگر وظیفهات را انجام می دادی و سفره را جمع می کردی ... اگر همان طور که پیشتر به تو گفتیم، بیشتر مراقب بودی …» و آنقدر ادامه دادند تا امید احساس کرد حالش دارد به هم میخورد! مدتی بعد سراغ تلفن همراه رفت و ماجرا را برای بهترین دوستش تعریف کرد: «آنها برای کاری که نکردهام مرا سرزنش می کنند!» دوستش نوشت: «تعداد کمی از پدرها و مادرها

توجه ندارند. احترام به نفست را حفظ کن. از خودت دفاع كن!»

وقتی مادر محمد به او می گوید که باید از حق خودش دفاع کند، منظورش چیست؟ آیا باید با دانش آموزانی که دستش می انداختند دعوا کند؟ باید با آنها بجنگد؟ باید تلافی کند چون کاری می کنند که احساس بدبختی کند؟

وقتی دوست امید به او می گوید که باید احترام به نفسش را حفظ کند، منظورش چیست؟ باید با والدینش حاضرجوابی کند؟ باید برادر کوچکش را کتک بزند چون او را توی دردسر انداخته است؟ باید به اتاقش برود و تا آنجا که زورش میرسد در را محکم پشت سرش به

وقتی پدر مریم به او می گوید که باید از حق خودش دفاع کند، منظورش چیست؟ باید بعد از اینکه معلم دستور داد ساکت شود، باز هم حرف بزند؟ باید به زیبا لگد بزند و امیدوار باشد او هم صدایش دربیاید؟ باید به دفتر مدرسه برود و از رفتار معلمش شکایت کند؟ آیا هرگز کسی به شما گفته است که از حق خودت دفاع کن؟

- از حق خود دفاع کردن و احترام به نفس داشتن به معنای تلافی کردن نیست.
  - به معنای رئیسبازی درآوردن، خودبینبودن و گستاخی نیست.
- به این معنا نیست که هر چه دلتان خواست بگویید و هر رفتاری که خواستید انجام دهید.
  - عزت نفس داشتن به معنای این است که بدانید کی هستید و برای چه سرافرازید و با خودتان صادقيد.
- به معنای این است که بدانید چطور سخن گوی خودتان باشید و زمانی که حق با شماست حرفتان را بزنید.
  - به معنای این است که به غیر از خدا همیشه کسی را کنارتان دارید و آن شخص کسی نيست جز خودتان.

آنچه که برای سرافراز بودن و دفاع از خودتان لازم دار<mark>ید</mark> اگر بخواهید نقاشی بکشید، به رنگ، قلممو و بوم احتیاج دارید. اگر بخواهید کتاب بنویسید، به یک نظریه، کاغذ، مداد و زمان برای نوشتن نیاز دارید. اگر بخواهید سرافراز باشید و از حقتان دفاع کنید، باید توانایی شخصی و عزت نفس مثبت داشته باشید. ما به شما می گوییم که چگونه توانایی شخصی کسب کنید. بخش مهم قدرت شخصی،

شناخت خودتان است. تا زمانی که ندانید چه کسی هستید و چه چیزهایی برایتان مهم است نمی توانید از حق خودتان دفاع كنيد.

چگونه قدرت شخصی به دست اَورید و از آن استفاده کنید.

وقتی کلمههای «قدرت شخصی» را میشنوید، فکر می کنید به چه

الف) قدر تمندتر از دیگران بودن؟ ب) باهوش تر از دیگران بودن؟ پ) بهتر از دیگران بودن؟ ت) پولدارتر از دیگران بودن؟ ث) مشهوربودن مانند قهرمانان؟ ج) تمام موردهای بالا؟

وقتى از قدرت شخصى صحبت مى كنيم، منظورمان هيچكدام از أنها نیست. قدرت شخصی به معنای احساس امنیت و اعتمادبهنفس درون خودتان است. هر کسی میتواند قدرت شخصی داشته باشد حتی یک کودک. شما می توانید بیاموزید چگونه آن را کسب کنید و از آن بهره بگیرید. مهم نیست هماکنون چه احساسی دارید، می توانید

بیاموزید احساس امنیت و اعتمادبهنفس داشته باشید.

زمان میبرد و نیاز به صبوری دارد. شاید لازم باشد شهامت تغییر زندگی تان را داشته باشید. اما

مانند سال که چهار فصل دارد، قدرت شخصی دارای چهار بخش

۱. مسئول باشید؛ ٢. انتخاب كنيد؛

۳. خودتان را بشناسید؛ ۴. قدرت را کسب کنید و آن را

در ارتباطهایتان و زندگی تان

مورد استفاده قرار دهید.

در شمارههای امسال مجلهٔ «رشد جوان» به آموزش فصلهای قدرت شخصی میپردازیم تا در نهایت بتوانیم عزت نفس را در شما تقویت کنیم. داشتن احترام به نفس به معنای افتخار کردن به خودمان است و بدون آن، هر شخصی دربارهٔ خودش شک می کند و در برابر زور اطرافیانش فرومی ریزد.

احساس پستی و بیارزشی میکند و شاید به سوی مشکلهای دیگر سوق داده شود. با داشتن عزت نفس، شما از درون احساس امنیت مى كنيد، مشتاق هستيد تا بهطور مثبت خطر كنيد. مسئوليت بیشتری در قبال کردارتان بپذیرید، با تغییرها و مبارزههای زندگی روبهرو شوید و در برابر واپسزدگی، طردشدن، نومیدی و شک

عزت نفس به معنای خودبینی نیست. تکبر و برتری طلبی هم نیست و بدبختانه بیشتر وقتها با هر سه مورد به اضافهٔ خودپرستی، خودپسندی و گستاخی نیز به اشتباه گرفته میشود. شاید شما

شنیده باشید که عزت نفس زیاد خوب نیست. حقیقت دارد. تشویقهای بیجا و مداوم، تملق و چاپلوسی و بادکردن ارزش شخصی و اجتماعی خوب نیست، اما آنها ربطی به عزت نفس ندارند. احترام به نفس بر اساس واقعیتها و حقایق است، دربارهٔ دستاوردها و شایستگیهاست. هر قدر احترام به نفس بیشتر و قوى تر باشد، شما راحت تر مى توانيد راهتان را درون اجتماع بگشاييد.

تكبر، گستاخی و خودبزر گبینی نتیجهٔ غرور ذاتی نیستند، بلکه نتیجهٔ تحقیر دیگراناند. در واقع غرور از لذتها، دستاوردها، مهارتها و تواناییهایمان ناشی می شود و دربارهٔ کوچک کردن دیگران نیست. بیشتر وقتها، تحقیر کردن دیگران به لباس مبدل غرور در می اید، هر چند دروغین است. وقتی به دیگران اهانت می کنیم و انها را زیردست خودمان می بینیم، نسبت به انها احساس برتری می کنیم. اهانت کردن به آنها به ما اجازه می دهد به طور مداوم بکوشیم کسی را بیابیم تا نسبت به او احساس برتری کنیم؛ کسی که او را کوچک کنیم تا خودمان را بالا ببينيم.

ریشهٔ اهانت درون دو مشکل بزرگ قرار دارد: خشونت و گردن کلفتی. آن گردن کلفتی که دست میاندازد، مسخره می کند و با ازارهایش دیگران را به ستوه می آورد، شخصی نیست که عزت نفس مثبت داشته یا صاحب غرور ذاتی باشد. این طور افراد مهارت اجتماعی ندارند، همدرد نیستند و شاید مشکلهای جدی دارند. مثلا والدین یا خواهر و برادری دارند که آنها را تحقیر میکنند، نسبت به انها خشن هستند یا با خشم عمیق درونی و حسادت به موفقیت دیگران مواجهاند و در حال تجربهٔ تنهایی عمیق هستند. گردن کلفت باور دارد که احساس، خواست و نیاز دیگران مهم نیست و نسبت به دیگران احساس اهانتامیز دارد.

زمانی که تحقیر کردن با احساس ناتوانی و شرمساری توأم می شود، غالباً به سوی خشونت گرایش پیدا می کند. در اینجا عزت نفس مقصر نیست. بلکه نبود عزت نفس مثبت، سوق دهنده بعضی افراد به سوی نادرستی، خشونت و حتی

رفتارهای نومیدانه است. زمانی که به خودمان کمک می کنیم تا عزت نفس داشته باشیم، نمیآموزیم تا دیگران را کوچک ببینیم و دیگران را تحقیر کنیم. یاد میگیریم از درون احساس غرور

كنيم و احساس خوبي دربارهٔ خودمان داشته باشيم. عزت نفس چیزی نیست که با آن متولد شویم. چیزی که ان را میاموزیم. ما باید عزت نفس مثبت را در خانه و مدرسه، همراه با مهارت نوشتن و خواندن و ریاضی

بكياموزيم.

د رس پلیسی

خواست شما مخاطبان عزيز از دفتر مجلهٔ «رشــد جوان»، در این دو صفحه از مجله در هر شماره به معرفی یکی از دانشـــگاههای ایران می پردازیم. در این شماره به مناسبت ۱۳ مهر، روز نیروی انتظامی، به معرفی این دانشگاه پرداختهایم. تا شما در انتخاب رشته تحصیلی و دانشگاه خُود آگاهانه تر قدم بردارید.

برخي از اصلی ترین گرایش های رشتهٔ علوم انتظامی عبارت اند از: انتظامی اطلاعات مهندسي اداری و مالی خدمات پشتیبانی ارتباطات انتظامي

كشف جرائم

این دانشگاه در سال ۱۳۲۳ با عنوان «آموزشگاه عالی شهربانی» رسما فعالیت خود را آغاز کرد و از دیماه سال ۱۳۳۸ به «دانشکدهٔ افسری شـهربانی» تغییر نام یافت. متعاقبا با اجازهنامهٔ وزارت کشور در همان ســال به «دانشگاه پلیس» تبدیل شد. در ســال ۱۳۷۰ «نیروی انتظامی جمهوری اسلامی» (ناجا) با ادغام سازمانهای شهربانی، ژاندارمری، کمیتهٔ انقلاب اسلامی و پلیس قضایی شکل گرفت و «دانشگاه علوم انتظامی» با سازمان و ساختاری جدید به وجود آمد که در سال ۱۳۸۶ عنوان «دانشگاه» برای این واحد آموزشی مورد تصویب قرار گرفت.

در حال حاضر دانشـگاه علوم انتظامی دارای شش دانشـکدهٔ تخصصی، یک مجتمع آموزش عالی ویژهٔ اًموزش پلیس زن و پنج مرکز اُموزشـــی اســت. برای مثال، در «دانشــکدهٔ علوم و فنون اطلاعات و اُگاهی» گروههای اَموزشی کشــف علمی جرائم، اطلاعات، مبارزه با مواد مخدر، علوم اجتماعی، تشخیص هویت و علوم پزشــکی و حفاظت مستقر هستند. همچنین کارگاههای آموزشــی تخصصی بررسی صحنهٔ جرم، انگشتنگاری، عکاســـی و فیلمبرداری جنایی، مواد مخدر، آزمایشــگاه تحقیقات جنایی، مصاحبه و بازجویی، و کارگاه پشتیبانی و عملیات در این دانشــکده فعالیت دارند و اموزشهای لازم را به دانشجویان ارائه می*کن*ند. و یا «دانشکدهٔ فرماندهی و ستاد» بهمنظور تربیت و تأمین فرماندهان و مدیران سطوح میانی و عالی نیروی انتظامی در اردیبهشتماه سال ۱۳۷۲ تأسیس شد و دانشآموختگان آن قابلیت طرحریزی و هدایت عملیات مشترک انتظامی را بهمنظور حفظ و برقراری نظم و امنیت کسب می کنند.

این دانشگاه در دورههای تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا مشغول فعالیت است. تمام دانشجویان در دورههای کاردانی و کارشناسی ۲۱ واحد به غیر از درسهای مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را بهعنوان «درسهای سال تهیه» (فقط درسهای نظامی) طی می کنند. همچنین درسهای مهارتی از قبیل شنا، رانندگی، اَمادگی جسمانی، دفاع شـخصي و ... را همهٔ دانشجويان بايد در طول دوره طي كنند و گواهينامه مربوط را اخذ كنند. به غير از دورههاي مصوب، دورههای داخلی در دورههای کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد برای ارتقای سطح علمی کارکنان نیروی انتظامی (از طریق آزمون داخلی) برگزار میشود.

تحصیل در دانشگاه علوم به دانشجویانی که در جلسهٔ مصاحبهٔ دانشگاه علوم انتظامی امین پذیرفته و مشغول تحصیل می شوند، امتیازات و اسطهمی امین پدیرسه و مسعول محسین می سوسد، سیبررس و امکاناتی تعلق می گیرد که به دانشجویان سایر دانشگاه ها تخصیص می بابد. برخی از امتیازات دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی امین به ا. دانشجویان از همان ابتدای ورود به استخدام رسمی درمی آیند. ۲. ضمین دریافت کمک هزینهٔ تحصیلی ورود به استخدام رسمی درمی ایسد.
۱ می ایست از امکاناتی همچون خوابگاه، بوشاک، غذا، بیمهٔ خدمات درمانی و وام مسکن بهر مند می شوند. فاغالتحصيلان دورهٔ كارشناسي، ضمن دريافت مدرك تحصيلي مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، به درجهٔ ستوان دومی نائل می آیند. منابع آزمون دانشگاه علوم انتظامی امین برای دورهٔ معارف اسلامی، ادبیات فارسی، زبان انگلیسی، زبان عربی، تست هوش و اطلاعات عمومی.

هزيتهاي

شرايط اختصاصی دانشگاه امین

• داوطلبان باید دارای مدرک تحصیلی دیپلم، پیش دانشگاهی یا محصل سال دوازدهم رشتههای علوم

ریاضی، تجربی، انسانی و معارف اسلامی باشند. · حداقل قد داوطلبان پسر باید ۱۷۰ سانتی متر باشد.

• حداقل معدل برای ثبتنام در رشتههای ریاضی، تجربی و معارف ۱۳ و برای رشتهٔ انسانی ۱۴

از سال ۱۳۷۸ راهاندازی شد و آموزشهای در جهداری، دانش آموختگی و تخصصی را برای رستههای گوناگون نیروی انتظامی ارائه میدهد. عبلاوه بر درسهای مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، درسهای تخصیری و ورزشهای رزمی و تخصی نیز به منظور تقویت قوای جسمانی و کسب

مهارتهای لازم در ورزشهای رزمی و تحصصی نیز بهمنظور تعویت قوای جسمانی و دسب به در سه رشتهٔ ورزشی تکواندو، کاراته و جودو برنامه ریزی های انجام شده به این شکل است که زنان پلیس هم در بعد مهارتی آموزش های کامل را هم در بعد مهارتی آموزش های کامل را برنامه ریزی های انجام شده به این شکل است که زنان پلیس هم در بعد مهارتی اموزش های کامل را ها است که زنان پلیس هم در بعد علمی در جایگاه قابل قبولی قرار داشته باشند. این یعنی زنان پلیسی که از این مجتمع از این مجتمع کامل را مجتمع از این مجتمع این بلیسی که از این مجتمع

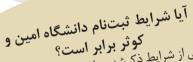
بسینند و هم در بعد علمی در جایگاه قابل قبولی قرار داشته باشند. این یعنی زنان پلیسی که از این مجتمع مشکد کشته باشند. این یعنی زنان پلیسی که از این مجتمع از دارش های سه گانه رزمی، شامل تکواندو، جودو یا کاراته، کمربند کمیرنند مالا کمیرنند میالا از مالاگر ساز میالا از میالا میالا میالا از میالا قارع التحصيل مى شوند، حتما بايد در يلى از ورزش هاى سه كانه رزمى، شامل تكواندو، جودو يا كاراته، كمربند فالما في ما نسخه ما نسخ ی دسب مید. در زمان فارهاستمیلی از دانسده دو تر بانوان، پیس های در تحد از احده می بدند. مید از احده می بدند. می از احده می بدند می بدند می بدند می داند کی دارند. می داند کی دارند. و قابل هبولی برخوردارند و همزهان مهارت بسیار خوبی در زمینهٔ تیراندازی و رانندگی دارند. محمای معده است که ننا، ملس معفق مه اخذ آن شده اند داه طلمان خانم می تعانید ملس معفق مه اخذ آن شده اند داه طلمان خانم می تعانید می دارند. در مجموع اخذ در جهٔ نظامی برای زنان هیچ ستفی ندارد، ولی تا امروز سرهنگ دومی، بالاتریم فهٔ ملسب فی است که زنان پلیس موفق به اخذ آن شده اند. داوطلبان خانم می توانند برای ورود به اکتریم استفام کمشاه علمه انتظام کمشاه انتظام کمشاه استفام می توانند برای ورود به رجة ای بوده است فه زنان پلیس موفق به احد آن شده اید. فاوطلبان حام می دوانند برای ورود ایند این دانشگاه نیر مجموعهٔ ایندا این دانشگاه نیر مجموعهٔ ایندا این دانشگاه نیر مجموعهٔ ترقه پلیسی، فرایند تبت مام دانشگاه علوم اسطامی دونر را انجام دهند. این دانشگاه ریز مجمله می استفاه ریز مجمله می است اما فقط به داوطلبان خانم اختصاص دارد. همان طور معمل این هاید او می این این است اما فقط به داوطلبان خانم اختصاص دارد. همان طور که گفته شد، علاقه مندان تحصیل در رشته های دانشگاه افسری علوم انتظامی

امین می باید، در آزمون ورودی دانشگاه شرکت کنند و دانشگاه کوثر مخصوص خواهران نيز از اين امر مستثنا نيست.

نكات جالب: ۱. تمامی مراحل ثبتنام و تکمیل فرم استخدام دانسگاه علوم انتظامی امین به صورت كاملاً اينترنتي و رايگان آست. ۲. تحصیل در آن شبانهروزی است. ۳. به دلایل امنیتی در دانشگاه علوم انتظامی امین استفاده از گوشی هوشمند مجاز نیست.

نحوة ثبتنام در دانشگاه علوم انتظامی امین

ثبتنام بهصورت مستقل و از طریق پایگاه «police.ir» اطلاع رسانی نیروی انتظامی به آدرس انجام می گیرد. داوطلبان ابتدا می باید وارد سایت شوند، روی گزینهٔ «گزینش» کلیک کنند و پس از طی تمام مراحل ثبتنام، کد رهگیری دریافت دارند. متقاضیان می توانند در کنکور سراسری شرکت کنند، اما باید توجه داشته باشند که در زمان انتخاب رشتهٔ کنکور سراسری، کد رشتههای مربوط به این دانشگاه در دفترچهٔ انتخاب رشتهٔ کنکور وجود ندارد. داوطلبان می باید هر زمان که این دانشگاه اقدام به جذب نیرو اقدام کرد، در آزمون ورودی آن شرکت کنند و در صورت قبولی در آزمون، مراحل بعدی (مصاحبه، گزینش و...) را بگذرانند.

• خیر، بعضی از شرایط ذکرشده برای دانشگاههای کوثر و امین، مانند شرایط قد، سن و .. دارای تفاوتهایی هستند. مثلاً حداقل قد قابل قبول در دانشگاه

آزمون پذیرش دانشجو در دانشگاه افسری کوثر به طور مدام و سالانه انجام نمی پذیرد. این دانشگاه در صورت نیاز به نیروی جدید برای تعلیم و تربیت افراد، به صورت اینترنتی از طریق سامانهٔ نیروی انتظامی به آدرس «police.ir» اطلاعیهٔ خود را مبنی بر پذیرش دانشجویان واجد شرایط منتشر می سازد. بدین ترتیب نمی توان در خصوص ثبتنام دانشٍگاه افسری کوثر زمان دقیقی را اعلام کرد. چنانچه این دانشگاه خواستار پذیرش دانشجو باشد، معمولاً چند ماه قبل از تاریخ آزمون، زمانی را برای انجام فرایند نامنویسی داوطلبان در نظر می گیرد.

در دانشگاههای علوم انتظامی به رشته «رسته» گفته می شود. در دانشکدهٔ انتظامی کوثر نیز رسته های متفاوتی مانند راهنمایی و رانندگی، آگاهی، انتظامی و غیره وجود دارند، اما برای زنان مثلاً رستهٔ مرزبانی یا رستههای دیگری که مرتبط با زنان نیست، وجود ندارد. زنان بیشتر در رستهٔ انتظامی که یک رستهٔ مادر است و در حدی که نیاز باشد، در رستههای اطلاعات و آگاهی حضور دارند. زنان ابتدا دورهٔ عمومی را می گذرانند و بعد از آن، با توجه به شرایط جسمی و ... مشخص می شود که دانشجویان در

كدام رسته ادامهٔ تحصيل بدهند.

۱۳مهرماه روز نیروی انتظامی مبارک باد.

لن نرحل!

یکی از عواملی که به شکل گیری جنگ امسال رژیم صهیونیستی با حماس و غزه منجر شد، اختلاف بر سر تخلیه و اشغال محلهٔ «شیخ جراح» است. پیشرو رسانهای این محله منی الکرد، دختر یکیی از خانوادههای بزرگ این منطقه به همراه برادر دوقلویش محمد است و تصویر پدرش از تصویرهای شاخصی است که در جهان با عنوان «لن نرحل» یعنی «از اینجا نمی رویم» منتشر شده اند.

انتشار یک فیلم موجب شناخته ترشدن مونا در سطح جهانی شد. در این فیلم او به یک صهیونیست می گوید: «تو داری خانهٔ مرا می دزدی!» و آن صهیونیست جواب می دهد: «اگر من ندزدم یک نفر دیگر می دزدد.» با همین فیلم او توانست به خوبی صهیونیسم را به زبان ساده به تمام جهان معرفی کند و شکست مسیر سازش با آنان را نشان دهد. مونا کمتر از ۲۵ سال دارد و از داشگاه «بیرزنت» مدرک لیسانس رسانه دارد.

پوشش لحظه به لحظه اعتراضات شیخ جراح

مونا و دوستانش سالهاست به موضوع اشغال اعتراض می کنند. این اعتراضها مبنی بر حکم غیرقانونی رژیم صهیونیستی در تخلیهٔ خانهها و تسخیرشان توسط شهر کنشینان اسرائیلی است. مسلمانان در آن محله پیش از ماه مبارک رمضان صبحانه برقرار ممان در ند، نصاز جماعت می خواندند و در ایام ماه مبارک رمضان هم مراسم افطاری داشتند. آنها هر شب زمانبندی مشخصی برای تجمعات تعیین می کردند و مونا هم در صفحهٔ شخصیاش گزارش برگزاری همهٔ این تجمعات را منتشر می کرد. این فیلمها دختر جوان فلسطینی را به رهبر رسانهای محلهٔ شیخ جراح تبدیل کرده است. او صدای اعتراض فلسطینیان این محله را به کل جهان می رساند و سبب شده است هشتک «#نقذوا_حی_ کل جهان می رساند و سبب شده است هشتک «#نقذوا_حی_ شیخ جراح» هشتکی جهانی شود.

وقتی حماس صدای درخواست مونا و دوستانش را شنید پس از ایس اعتراضها و تجمعها در «مسجدالاقصی»، اعتراضهای متعددی به ورود و خروج به مسجدالاقصی و بحث در مورد نماز و ماه رمضان در مسجدالاقصی پیش آمد که کمک کرد، جریانی که مونا شروع کرده بود، دیده شود. در این بین حماس هم به درخواست مونا و دوستانش و فلسطینیانی که در این منطقه بودند، پاسخ مثبت داد. مهلتی را مشخص کرد و ضمن آن تهدید کرد که رژیم صهیونیستی باید طی این مدت منطقه را تخلیه کند. بیتالمقدس را در اختیار مسلمانان قرار دهد و امنیت را برای نمازگزاران و روزهداران فلسطینی برقرار کند. در نهایت این تنشها موجب ۱۲ روز جنگ سنگین و شدید بین حماس و اهالی سرزمین اشغالی با شهرکنشینان صهیونیستی شد که حماس توانست ضربات بیسابقهای را به آنها وارد کند.

زنان فلسطینی در خط مقدم مبارزه با رژیم غاصب صهیونیستی

در این اتفاقات برای اولین بار شبکههای اجتماعی بازوی کمک فلسطینیان بودند. مونا توانست با پخش فیلمهای مؤثر همراه با ترجمه و گفتوگوهای طولانی و تأثیر گذار از این پلتفرمها به خوبی در جهت اطلاعرسانی استفاده کند. انتشار تصویرهایی که هر شب از رخدادها و دستگیریهای محله (دستگیری جوانان با لبخند) گرفته میشود، بیشتر به دیدهشدن جنبش و حمایت از بازپس گیری محلهٔ شیخ جراح کمک کرد.

مونا در مصاحبههایش دربارهٔ نقش زنان فلسطینی و تأثیر آنها در مقاومت توضیحات بسیار جالبی میدهد. او اعتقاد دارد که زنان، چه در تربیت فرزند و انتقال آرمانهای فلسطینی و چه در مبارزهٔ عملیاتی، مثل آنچه که خودش در بخش رسانهای انجام میدهد، در خط مقدم مقاومت هستند.

ما دستبردار نیستیم!

اختلافاتی که پس از اتفاقات محلهٔ شیخ جراح در مسجدالاقصی رخ داد، مثل یک دومینو در شکل گیری جنگ و مطرحشدن بحران محلهٔ شیخ جراح عمل کرد و باعث شد یکی از شرطهای آتشبس، توقف اشغال محلهٔ شیخ جراح باشد.

در این زمان با اینکه غزه تحت آتش شدید رژیم صهیونیستی بود و موشکهای حماس هم به سرزمینهای اشغالی برخورد می کردند، باز محلهٔ شیخ جراح در صدر اخبار بود و متوقفنشدن این جریان حاصل تلاش فعالانی مثل مونا بود که اجازه ندادند واقعهٔ محلهٔ شیخ جراح به یک اتفاق گذرا تبدیل شود.

مونا تعریف می کند که در این مقاومت و حضور هر روزه در این محله و برگزاری مراسیم گوناگون، شهر کنشینان اسیرائیلی اجازه داشتند اسلحه حمل کنند، با ساکنان محله برخورد کنند، پلیس حامی داشتند و افیرادی را که همراه با او برای حمایت از جنبششان تجمع برگزار می کردند، سیر کوب می کردند؛ آن هم با شوک الکتریکی، بمبهای صوتی و ضرب و شتم بسیار. ولی مونا و همرزمانش بسیار ثابتقدم بودند و حتی در پیامی مطرح کردند که با وجود همهٔ تخلفات، حملات و سدستبردار نیستند و از جلوی خانههایشان کنار نمی روند.

در طول فعالیتهای این جنبش، دنبال کنندههای صفحهٔ اینستاگرام مونا از ۱۳ هزار نفر به بالای یک میلیون نفر رسید و شاید زمانی که شما این گزارش را میخوانید، تعدادشان بیشتر هم شده باشد.

د ,

این مـدت صهیونیســتها بــه دنبال

مسدود کردن صفحهٔ اینستاگرام او بودند. اما او لحظه به لحظه اتفاقات محلهٔ شیخ جراح را در اینستاگرام پوشش میداد.

مونا با اینکه بسیار جوان است، از نسل قدیم فلسطینیها نیست و تجربههای اشغالگری در سال ۱۹۴۸ را نچشیده، و بسیاری از تجربههای سالهای گذشتهٔ فلسطین را به چشم ندیده، اما از نسلی است که مقاومت برایشان جدی است و نمیخواهند در برابر اشغالگری رژیم صهیونیستی سکوت گذشتگانشان را تکرار کنند.

در واقع مونا و دوستانش با واقع گرایی متوجه شدند، رژیم صهیونیستی به هیچوجه هیچ حقی برای آنها قائل نیست و حقوقشان را هیچگاه در نظر نخواهد گرفت و محلهٔ شیخ جراح تنها نمونهٔ کوچکی از اشغال کل فلسطین است. آنها معتقدند اگر اتفاق خوبی برای محلهٔ شیخ جراح نیفتد، در سایر بخشهای قدس نیز اتفاق خوبی رخ نخواهد داد و رژیم صهیونیستی هیچ ابایی ندارد که بقیهٔ خانههای فلسطینیان را هم غصب کند.

زنان جهان مقاومت را از زنان فلسطینی بیاموزند

مونا در یکی از مصاحبههایش می گوید مادربزرگش در سال ۱۹۴۸ از «حیفا» آواره شد و اگرچه این آوارگی بسیار رنجآور بود، اما استواری و مقاومت را به آنها آموخت. حالا مونا نیز از مادربزرگش این روحیه را به ارث برده است. مونا در مصاحبهای دیگر نیز گفت: «زن فلسطینی نماد پایداری و مقاومت است و زنان جهان باید مقاومت را از زنان فلسطینی بیاموزند.» مونا معتقد است محلهٔ شیخ جراح متعلق به همهٔ فلسطینیان است و جوانان فلسطینی اجازه نمی دهند که فاجعهٔ دوبارهای مثل فاجعهٔ سال ۱۹۴۸ برای فلسطینیان تکرار شود.

او در یکی از پستهای اینستاگرامش نوشته است: «زنها با نقاشیهایی که بر دیوارهای این محلهها می کشند، سعی می کنند که تصویری از مقاومت را حتی اگر شده فقط روی دیوار خانهها، نگه دارند. نقشهایی چون پرچم و نقشهٔ فلسطین، کودکان، زنان، مشت و… بر دیوارها نشان می دهد که زنان فلسطینی در جنبش باز پس گیری محلهٔ شیخ جراح شریک هستند و تلاش می کنند دادگاهها به نفع آنها رأی دهند.»

اشغال خانه به خانه

هر کدام از خانههای محلهٔ شیخ جراح داستانی دارند. داستان مونا و خانوادهاش این است که آنها پس از اشخال خانهشان توسط صهیونیستها، ۷۰ سال پیش به این منطقه آمدهاند و از آن زمان این خانه را داشتهاند. پدرش پس از تلاش فراوان و گرفتن مجوزهای بسیار، تصمیم می گیرد که یک اتاق به خانه اضافه کند. اما وقتی ساختوساز تمام می شود، قاضی دادگاه صهیونیستها حکمی صادر می کند که خانه به بهانه نداشتن مجوز توقیف شود و خانواده و فرزندانش از قسمتی از خانه که اتاق جدید در آن ساخته شده بود، محروم شوند و در واقع این نیمی از خانه بوده است. در عین اینکه

۲۹ هـزار دلار هم بهخاطر این تخلف بایـد می پرداختند. فیلم معروفی هم که از مونا منتشـر شد که به یک صهیونیسـت می گوید تو خانهٔ مرا دزدیدی، در واقع به این خاطر است که حیاط این خانه مشترک است بین خودشان و چند اشغالگر صهیونیست

که شهرکنشینانی هستند که به آنجا آمدهاند.

از سال ۲۰۰۹ دادگاه صهیونیستی به شهر کنشینان مجوز سکونت در آن اتاقکی را که در سمت دیگر حیاط ساخته شده است، می دهد. این باعث می شود خانوادهٔ الکرد از همان موقع مورد آزار و اذیت این افراد قرار بگیرند. مثلاً دروازههای اصلی خانه شان را شکستهاند، یا نقاشی های روی دیوارهایشان را خراب کردهاند. حصار کشی، آتش زدن برخی از وسایل خانوادهٔ کراد و حتی دیوارنوشتهایی علیه عربهای ساکن آن منطقه، از دیگر آزارهای شهر کنشینان صهیونیستی برای آنها بوده است.

بعد از ایسن اتفاق و از دست رفتن نیمی از خانه، بسیاری از فلسطینیها با آنها اعلام هم بستگی کردند و حتی افرادی بودهاند که برای مبارزه با صهیونیستها در حیاط غصب شدهٔ خانه، وارد مبارزه تن به تن شده اند.

خانوادهٔ مونا یکی از ۲۸ خانوادهٔ فلسطینی است که سال ۱۹۵۶ آواره و در این منطقه سـاکن شدند. ولی پس از عقبنشینی سال ۱۹۶۷ و اشغال شهرها توسط اشغالگران، رژیم صهیونیستی به ساکنان این منطقه اخطار داد که سندهای شما غیرقانونی است!

درصورتی که سند به فلسطینیها تعلق دارد. اما در این مورد رژیم صهیونیستی اعتقاد دارد کــه این زمینها

متعلق به آنان نیست و باید این زمینها را پس بگیرند، در صورتی که چنین نیست.

مونا هنوز هم با اسلحهٔ دوربینش در حال اطلاعرسانی از محلهٔ شیخ جراح است و حالا مخاطبان میلیونیاش منتظرند روایتهای او را ببینند. دختری که این روزها قهرمان رسانهای فلسطین است.

پینوشت: ۱. در این گزارش به منظور خوانش آسان تر و به سبب آوای مشترک نام کوچک منی را مونا می نویسیم.

مارابهچشم سرمبین!

راه صحیح صحبت کردن با نابینایان

آخرین روزهای سال بود. دانش آموزان، بهخصوص خوابگاهیها، از رسیدن تعطیلات و دیدن خانوادهها خوشحال بودند. البته در این میان غرولندهایی هم شنیده میشد که: خانم معلم حوصلهٔ رفتوآمد و مهمانی را نداریم.

پرسیدم: «چرا؟ دید و بازدید سبب طول عمر است و اصلا حال و هوای آدم را عوض میکند.»

يكي از شاكيان گفت: «خُانَم، چه حال و هوايي؟! من كه خيلي احساس تنهايي مي كنم. يا همه سرشان توي گوشي است يا مشغول گفتو گو با هم هستند.»

گفتم: «خب شما هم گوشی دارید، شما هم می توانید در گفتو گوها شرکت کنید.»

زهرا، شاکی دیگر، گفت: «اگر سُرمان در گوشی باشد که انگار دیگر وجود نداریم! همینطوری هم در جمعها اصلاً ما را می بینند»

دنیا، در تأیید زهرا، اضافه کرد: «گاهی افراد با ایما و اشاره صحبت می کنند. من خیلی ناراحت می شوم.»

سر درد دل باز شد و دیدم این مشکل همه است. گفتم: «بچهها، من هم مثل شما در گیر این مشکلات و مسائل بوده و هستم. زمان بچگی، من هم ناراحت می شدم. بعدها فهمیدم، همهٔ افراد حتی خود ما از کودکی یاد گرفته ایم، از زبان بدن برای مکالمه استفاده کنیم؛ حرکات بدنی مثل بالا و پایین آوردن شانهها و سر، برای تأیید یا مخالفت با چیزی.

با چشم و ابرو و با ایما و اشاره حرف زدن دیگران همیشه به این منظور نیست که ما از موضوع بحث آگاه نشویم.

شیوا گفت: «ولی ما ناراحت می شویم.»

گفتم: «قبول دارم خانوادههایی که فرزند نابینا دارند، از ابتدا باید این موضوع را رعایت کنند و به اطرافیان هم گوشرد کنند.

اما میدانی دخترم، کنار گذاشتن عادتی که ذاتی انسان است یا با آن بزرگشده، کار آسانی نیست. البته گاهی یک اشارهٔ سر و دست کار صد سخنرانی را میکند.

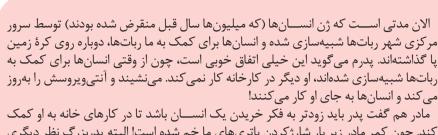
می توانیم در برخی جمعهای خودمان دوســـتانه این موضوع را تذکر دهیم. کنار رفتن از جمعها راهحل مســئله نیست. چرا که در آینده نیز چنین اتفاقاتی در دانشگاه و یا محل کار پیش خواهد آمد. آنوقت هم نمیخواهی در جلسات مهم به عنوان یک کارشناس و متخصص در رشتهات شرکت کنی؟

جایی که فکر می کنی با تو به زبان اشاره صحبت می کنند، با روی و لحن خوش بگو: من متوجه اشارههای شما نمی شوم، لطفاً با کلام با من صحبت کنید.

به این وسیله فرهنگسازی خواهی کرد و آنها هم به دوستانشان یاد خواهند داد که با یک فرد نابینا نباید با ایما و اشاره صحبت کرد.

انسانهایخانگی

مادر هم گفت پدر باید زودتر به فکر خریدن یک انسان باشد تا در کارهای خانه به او کمک کند. چون کمر مادر زیر بار شارژکردن باتریهای ما خم شده است! البته پدربزرگ نظر دیگری داشت که وقتی همه رفتند، یواشکی به من گفت. پدربزرگ معتقد است ما رباتها ساختهٔ دست انسانها هستیم و درست نیست این طوری با کسانی که ما را از یک ماشین حساب ساده به اینجا رساندهاند، رفتار کنیم. او در پایان حرفهایش از قول یکی از همین آدمها که میلیونها سال قبل زندگی می کرد، جملهای گفت که راستش من هر چه آن را پردازش کردم، چیزی ازش سر در نیاوردم. پدربزرگ گفت:

معرفت نیست در این قوم خدا را سببی تا برم گوهر خود را به خریدار دگر!

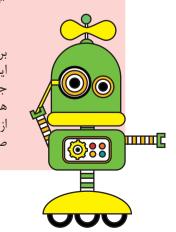
از وقتی انسانها وارد دنیای ما رباتها شدهاند، دردسرهای زیادی برایمان ایجاد شده؛ به خصوص برای ما رباتهای محصل. امروز یکی دیگر از بچههای کلاس که مشقهایش را می داد یک انسان برایش بنویسد و خودش می رفت دنبال بازی فیفا سه میلیون و نهصد، لو رفت. آقا معلم از والدینش خواست برای انسانی که در خانه دارند، قفل دانش آموز تعریف

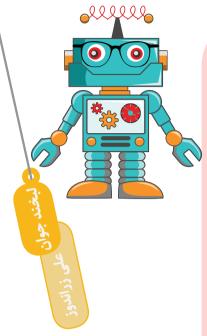
کنند تا جلوی سوء استفادههای بعدی (بهخصوص در روزهای نزدیک امتحان) گرفته شود!

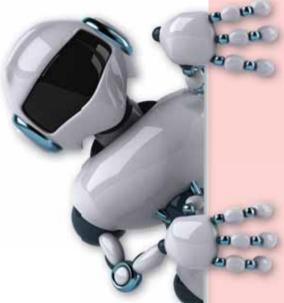
انسانها هنوز نیامده، دنیای فیلههای سینماییمان را هم تسخیر کردهاند. سینما و تلویزیون پر شده از فیلم و سریالهایی که در آنها پیشبینی میشود در آینده انسانها علیه رباتها شورش می کنند، قدرت را به دست می گیرند و رباتها را به بردگی می گیرند و در خانهها و کارخانههایشان از آنها بیگاری می کشند. یک خاصیت ترسناک دیگر انسانها که در فیلهها دیده می شود این است که انسانها بر خلاف ما رباتها، اگر آسیب ببینند، خودبهخود خوب می شوند. در حالی که ما رباتها باید عضو آسیبدیده را عوض کنیم یا اگر قابل تعویض نباشد برای همیشه ما را خاموش می کنند!

راستی یادم رفت بگویم تماشای فیلمهای آدمها، به خاطر ترسناک بودنشان، برای ما دانش آموزان ممنوع است. ولی من امشب یواشکی خودم را به خاموشی زدم و فیلمی را که از تلویزیون پخش می شد دیدم. وسطهای فیلم آن قدر ترسیدم که تمام تراشههای روی دستم سیخ شدند و سر جایم بی اختیار «ری استارت» شدم!

امروز همهٔ ترســم از آدمها ریخت. یعنی وقتی دیدم بابا برای خواهرم یک بچه آدم اسباببازی خریده، متوجه شدم این موجودات را الکی ترسناک جلوه دادهاند. راستی تنها اشکال اسباببازی جدید خواهرم این اســت که وقتــی میخواهد بغلش کند و با او بازی کند، هی از خودش صداهایی در میآورد و می گوید: «قلقلکم ندهید!» یادم باشد از پدربزرگ که دربارهٔ آدمها چیزهای زیادی میداند، بپرســم این قلقلک و صدایی که آدمها بعدش از خودشان در میآوردند دیگر چیست!

خبر آمد که گشودند دوباره در هر مدرسهای را که در آن بود دو صد بچهٔ شیطان و زبان بسته و کهرو و شر و ولوله و زلزله و ساکت و پرحاشیه و هر چه بگویی و نگویی، که در این روز پر از برکت و پرحرکت با شرکت جمعی که محصل شده، با شوق و پر از ذوق و دو صد شادی و آبادی از این رو که رسیدند به یک مرحلهٔ دیگر از این رتبهٔ دانش، و به صد کوشش و صد جوشش و صد هوشش و صد یورش و پرسش، همه آمادهٔ یک سال جدیدند که این طور که دیدند قرار است دوباره خفن و پر ز فن و تن به تن آیند به میدان هنرمندی تحصیل، که بی صحبت و بی قیل، شوند آخر سر موجب خوش حالی فامیل.

گر چه دورند ز همدیگر و هستند کنار پدر و مادر خود، خواهر خود یا که برادر، همگی از پسر و دختر از این خانه به آن خانه چه جانانه بخوانند فقط درس، ندارند به دل ترس از این جبر و حسابان و ریاضی و نگارش که ندارند شمارش.

یک به یک در پس رایانهٔ خود داخل منزل، چقدر بچه محصل همه مایل، متمایل همه پر جرئت و پردل که بخوانند فقط درس و بدانند چه بوده است در آن شیشهٔ ارلن، که چه رفته است به آتن، که چه چیز است گلوتن و چه باشد عدد پی و چی و چی! و معلم که نشسته است به کنجی، بدهد درس و بپرسد ز و معلم که نشسته است به کنجی، بدهد درس و بپرسد ز بجماعت به همان شیوه و عادت که بگویند به سرعت دو سه تا بچهٔ خوش خوان همه چون بلبل گویان پاسخ درس ز شیمی، فارسی، جبر و حسابان!

کج و کوله

هندسه از دست او در تاب و تب گونیا و خطکش و پرگار، کج

> زنگ املا کاملاً خرچنگوار تا ته خط میرود هر بار، کج

با مقوا کاردستی ساخته حیف که مانند صدها کار، کج

وقت صفبستن، حدوداً منحنی یا کمی تا قسمتی انگار، کج

در وجودش نظم و ترتیبی مجو هر زمان، خوابیده یا بیدار، کج

او به این منوال عادت کرده است تا نخواهد هست بالاجبار، کج خشت اول چون نهد معمار، کج تا ثریا میرود دیوار، کج

مثل داداشم که نزدیک دومتر قد کشیده منتها بسیار، کج

شیوهاش در راه رفتن، یککتی شانههایش طبق این رفتار، کج

دکمههایش جابهجا و پیش و پس پیرهن، ناصاف و کتشلوار، کج

فرق مو مانند راهی پیچ پیچ کفشهایش نیز یک مقدار، کج

عینکش بالا و پایین، یکوری در نگاهش کاغذ آچار، کج

همان طور که می دانید بالاخره دانشمندان و محققان به کمک مه و خورشید و فلک واکسن «کرونا» را کشف و توسط سوزنی به همگان منتقل کردند تا این ویروس نابکار که چندی ما را بدان جهت خوش حال کرده بود که مدرسه نمی رفتیم، بار خودش را ببندد و برود. حالا این ماییم و این آغاز سال نوی مدرسهای.

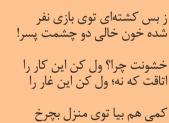
بهجرئت می توانم بگویم این آغاز از همهٔ آغازها، حتی روز اول مدرسه (کلاس اول دبستان) سخت تر است. زیرا ما که با هزارتا تهدید و دعوا ساعت ۱۰ صبح از خواب بیدار می شدیم، حالا باید ساعت ۶ صبح بیدار شویم. من که روز اول داشتم با پیژامهٔ گلدار و لباس خانه، بدون کیف و کتاب از خانه بیرون می زدم که یکهو داد مادرم درآمد. با چه بدبختی لباسهای مدرسه را از ته کمد پیدا کردیم و چون وقت نبود، همانها را که تا می توانستند چروکیده شده بودند، به تن کشیدم و راه افتادم سمت مدرسه.

تا آنجا که به خاطر دارم مدرسه به خانهمان نزدیک بود، ولی راهش را یادم نبود. آخر یادم افتاد که من سال پیش به دبیرستان دوره اول میرفتم و امسال مدرسهام عوض شده است و به دبیرستان دوره دوم راه یافتهام. زنگ زدم از مادرم اسم مدرسه را پرسیدم و بعد با تاکسی خودم را رساندم به مدرسه. البته دیگر نزدیک ظهر بود، ولی سخت گیری نکردند.

وارد کلاس که شدم فضا برایم ناآشنا بود. وضع بچهها بهتر از من نبود. لباسهای همه بهشدت چروک بود و گوشهایمان از دو طرف بیرون زده بود. جای ماسک روی بینیهایمان ابدی شده بود. هر قدر معلم خواهش می کرد که به یکدیگر نزدیک شویم، بچهها می ترسیدند و از هم دور نشسته بودند. حتی یک عده نیمکت و صندلی را رها کرده و روی زمین نشسته و پاها را دراز کرده بودند. کنار دستشان هم یک کاسهٔ خوراکی بود. عدهای هم چرت میزدند و هر چه معلم داد میزد و ناراحت بود، می گفتند توی اپلیکیشن «شاد» حاضری زدهاند.

معلم که خسته شده بود، این وضعیت را رها کرد و مشغول تدریس شد. هر چه پای تخته مینوشت، بچهها نمیفهمیدند و هی سؤال میپرسیدند. آخرش معلم فکر کرد اشتباه آمده سر کلاس. پرسید: شما مگر کلاس دهم نیستید؟ بچهها گفتند: چراا بعد مباحث کلاس نهم را یکی یکی شمرد و برای بچهها ناآشنا بود. بچهها در پایان وقت مدرسه اعتراف کردند که در یک سال گذشته مادرها و پدرهایشان نقش فراوانی در «شاد»ی بچهها از طریق حضور در اپلیکیشن شاد داشتهاند.

قرار شد از فردا مادرها و پدرهایمان بهجای ما برای ادامهٔ تحصیل به مدرسه بروند.

کمی هم بیا توی منزل بچرخ به خانه برای خودت ول بچرخ

ناناستاپ و پیدرپی و پشت هم به بازی رایانهای، هر رقم

نه دنبال ورزش، نه دنبال درس

ز ترکیدن خود بیا و بترس!

ببینی مگر لحظهای خواهرت شوی آشنا با پدر مادرت

بکّن جان بابا ز دنیای وهم که بازی است اینها تمامش؛ بفهم!

شاید شده باشد که تا به حال از کسی طلبی داشته باشید و او وعدهٔ سر برج را به شما داده باشد. لابد شما هم بعد از آن فکر کردهاید که این برج کجای شهرتان است که بروید و طلبتان را بگیرید!

ولی غافل از اینکه این برج یک مکان نیست و زمان است. واحد گاهشماری ما ایرانیان «هجری شمسی» است. یعنی مبدأ آن هجری (هجرت پیامبر اسلام (ص) از مکه به مدینه) است. سال شماری آن هم شمسی است، یعنی هر یک سال معادل است با یک دور گردش زمین به دور خورشید (یک دور حرکت انتقالی زمین) و هر یک روز برابر است با یک دور چرخش زمین به دور خودش (یک دور حرکت وضعی زمین). در واقع کلمهٔ ماه که در اصطلاح عامیانه برای گاهشماری شمسی میآوریم، کاملاً بیمعنی است و ماه مخصوص گاهشماری قمری است و ما باید بگوییم «برج».

علاوه بر برجهای سال که از فروردین شروع میشوند و اسفند پایان می گیرند، یک سلسله برج آسمانی هم داریم. این

برجها مکانهایی در آسمان هستند و منجمان جای هر کدام از آنها را بلدند.

با دانستن نام برج شمسی که در آن هستیم (مثلاً برج اردیبهشت)، می توانیم جایگاه خورشید را در آسمان بدانیم، بدین صورت که از روی برج شمسی که در آن هستیم، می توانیم بفهمیم خورشید در کدام برج آسمانی قرار دارد.

۱) برج فروردین= برج حَمَل

۲) برج اردیبهشت= برج ثور

۳) برج خرداد= برج جوزا

۴) برج تیر= برج سرطان

۵) برج مرداد= برج اسد

۶) برج شهریور= برج سنبله

۷) برج مهر = برج ميزان

۸) برج آبان= برج عقرب

٩) برج آذر= برج قوس

۱۰) برج دی= برج جدی

۱۱) برج بهمن= برج دلو

۱۲) برج اسفند= برج حوت

همچنین با دانستن اینکه در چندمین روز از ماه قمری هستیم، می توانیم جایگاه ماه را در آسمان بدانیم. مثلاً اگر بدانیم هشتمین روز از یک ماه قمری مطابق با ۱۹ تیر است، می توانیم جایگاه ماه و خورشید را در آسمان به دست آوریم. می پرسید چطور؟ با استفاده از این شعر:

هر چه از ماه شد، مثنی کن

پنج دیگری فزای بر سر آن

پس به هر پنج از آن در خانهٔ شمس

خانه گیر و برجی جای ماه بدان

معنی روان این شعر مصرع به مصرع به این صورت است:

• عدد روز ماه قمری را در دو ضرب (مثنی) کنید.

● حاصل را با پنج جمع کنید.

عدد به دست آمده را بر پنج تقسیم کنید و خارج قسمت را به دست آورید.

باعجه حوراكي

خودت

بکار، خودت بخور

خیلیها تا اسم کاشتن و بذر سبزکردن و آبدادن و رسیدگی به گیاهان می آید، فکر می کنند آقااینها که مال سن ما نیست! بگذارید کارهایمان را انجام دهیم، حقوق بازنشستگی بگیریم، یک زمین کوچکی اطراف شهر داشته باشیم، القصه! اجازه بدهید قشنگ پیر شویم، بعد هم می کاریم، هم به درختها و گوجهها و سبزیها آب می دهیم. نه! داستان دقیقا همین جاست. ما اگر در طول عمرمان مواد غذایی خوب بخوریم، هوای خوب داشیته باشیم، به سلامتی خودمان و محیط اطرافمان اهمیت بدهیم، آن وقت اسیت که پیری لذت بخشی خواهیم داشت (و احتمالاً پول بازنشستگی هم بهمان می چسبد). حالا نمی دانم چرا از اینجا شروع کردم؛ چون بعید می دانم کسی از شما از حالا

اهنماي

کاشتن از طریق بذر:

یک: نیاز نیست که شما حتماً پول خرج کنید و سینی نشا بخرید. فقط کافی است دبهٔ ماستی، پاکت شیری، جعبهٔ تخم مرغی یا گلدان قدیمی مادر را سروسامان بدهید. فقط یادتان نرود زیرش چند سوراخ ریز داشته باشد.

دو: (این مرحله اختیاری است.) بذرها را در یک پارچهٔ تمیز بریزید، پارچه را ببندید و یکی دو روز به پارچه آب اسپری کنید.

سه: ظرفتان را چهارپنجم از خاک پر کنید.

چهار: خاک را خیس کنید و مطمئن شوید کل خاکتان مرطوب شده است. پنج: بذرهای خیلی کوچک (مثل توتفرنگی) و کوچک (مثل گوجه و فلفل) را خیلی نزدیک به سطح خاک و بذرهای بزرگ (مثل لوبیا) را کمی بیشتر درون خاک فرو ببرید. شش: بذرها عاشق نور و حرارت ملایم خورشیدند. (الان می گویید غیب گفتی؟ کدام گیاه است که عاشق نور خورشید نباشد؟) پس حتماً گلدانتان را جایی بگذارید که نور فراوان دارد.

> هفت: هر روز مقدار کمی آب روی خاک بپاشید. هشت: (این مرحله اختیاری است.) میتوانید یک کیسهٔ پلاستیکی روی گلدانتان بکشید، اما گاهی در روز هم کیسه را بردارید که هوا رد و بدل شود. با دیدهشدن اولین جوانه، کسیهٔ پلاستیک را برای همیشه بردارید.

نكته:

۱. آب را با فشار و از راه دور نپاشید! ۲. حتماً زیر گلدانتان چیزی شبیه سینی بگذارید تا مورد غضب بزرگ ترها قرار نگیرید. ۳. بهتر است هر روز غروب یا صبح آب بدهید.

باغچهٔ خوردنی خودمان

همهٔ این کارها دستهجمعی بیشتر کیف می دهد. در دنیا بسیاری از مدرسهها و محلهها باغچههای مشارکتی دارند. کافی است در اینترنت «COMMUNITY FARM» را جستوجو کنید. مثلاً در شکل محلهای چند خانواده جمع می شوند، تکهای از زمین بلااستفاده در محل، یا با هماهنگی شهرداری، بخشی از پارک محل را به باغچهٔ مشارکتی تبدیل می کنند. همه با هم برای سبز کردن تلاش می کنند و همه هم محصول را می خورند.

پیازها را نصف کنید و از قسمت ریشهدارش روی خاک نرم و سبک بکارید. فقط کمی از آن را در خاک فرو ببرید. به محض دادن اولین ریشه، پیاز قدیمی را به آهستگی از ریشه جدا کنید و بگذارید ریشهها کار خودشان را انجام دهند.

خیلی از سبزیها و صیفیها را بدون داشتن بذرشان هم میشود سبز کرد؛ مثل گذاشتن ریشه یا انتهای ساقه در آب. یا کاشتن خود میوه یا غده در خاک و از این دست کارها. من سعی می کنم راهنمای عملی و راحتتری اینجا در اختیارتان بگذارم. فقط اینکه در همهٔ مراحل آبدادن به اندازه و نه زیاد، نور خورشید فراموش نشود، و اینکه همهٔ این کارها در بهار نتیجهٔ بهتری خواهند در بهار نتیجهٔ بهتری خواهند

سیبزمینی را دو قسمت یا حتی در بعضی سیبزمینیهای بزرگ سمه قسمت کنید. حتما بهشان نگاه کنید و مطمئن شوید یک یا دو جوانک رویشان باشد. یک روز آنها را در دمای اتاق قرار خاک نرم و سبک جوری که قسمت بریده شده رو به بالا باشد، آنها را در سطح خاک بکارید و یک سانتی متر رویشان خاک بریزید.

بعد از اینکه هویج را خوردید، ته آن را در کاسهای کم عمق بگذارید که کمی آب کف آن وجود دارد؛ باشد. ظرف را جلوی نور آفتاب بگذارید. آبسش را هر روز عوض کنید. کمی که ریشه داد گیاه را در خاک بکارید

می دانم زنجبیل گران است، اما اگر بستر بزرگ و خوبی داشته اگر بستر بزرگ و خوبی الله بیشتر بنرگ و خوبی الله محصولتان باشید، حتی می توانید محصولید، چون و آشنا بفروشید. چون را به دوست و آشنا بفروشید ما کشاورزان زنجبیل می گویند ما کشاورزان زنجبیل می کاریم، صد تا برداشت می کنیم، برداشت می کنیم،

یک شیشهٔ مرباخوری پر از آب بردارید و پیازچهها را از قسمت سفیدشان در آن بگذارید. شیشه را پشت پنجره قرار دهید. هر روز آبش را عوض کنید.

یک یا چند تکه از زنجبیل تازه را بردارید و طوری یک یا چند فسمت یک یا چند فسمت سان کنید که در هر قسمت یک یا چند فسمتها ریز وجود داشته باشد. ظرف عمیق و بزرگی جوانهٔ ریز وجود داشته باشد. ظرف عمیق و بزرگی بردارید و جوری که جوانهها کمی سرشان از خاک بردارید و جوری به جماه بعد بیرون باشد، قسمتها را بکارید. تقریباً پنج ماه بعد بیرون باشد، قسمتها را بکارید. تقریباً پنج ماه بعد می توانید زنجبیلهای تازه را برداشت کنید.

ترازوی خوب و بد

حتماً تا حالا پیش آمده است که با خودت فکر کنی: فلان کارم بد بود، یا به دوستت بگویی: کار درستی کردی. همهٔ ما توی ذهنمان برچسبهایی مثل «درست»، «نادرست»، «خوب» و «بد» داریم. با آنها دربارهٔ کارهای خودمان و بقیه قضاوت می کنیم و میفهمیم چه کارهایی را «باید» انجام دهیم و چه کارهایی را «نباید». مثلاً وقتی در امتحان جواب سؤالی را بلد نیستیم و شاگرد اول کلاس بغلدستمان نشسته، یک چراغ توی ذهنمان روشن میشود: تقلب «بد» است! آن وقت است که میفهمیم چه کاری را نباید انجام دهیم! تشخیص بدبودن تقلب و دردی و دروغ خیلی وقتها سخت نیست. اما خب، در زندگی واقعی همیشه هم نمیشود به راحتی فهمید در هر موقعیت چه کاری درست است. اصول اخلاقی قاعدههایی کلی هستند که ما را برای تشخیص کار درست از نادرست راهنمایی می کنند. فیلسوفهایی هم که دربارهٔ اخلاق فکر میکنند، میخواهند بدآنند چه چیزی 🔪 باعث میشود یک کار خوب یا بد باشد.

فكر كن وضع درسی بهترین دوستت افتضاح است و ممكن است در امتحان رد و بعد اخراج شود. سر جلسه امتحان نهایی از تو می خواهد جواب سوالهارا به او بگویی. آیا تقلب رساندن به دوستت در این شرایط درست است؟

فایده، برای بیشترین افراد بعضی فیلسوفان می گویند چیزی که باعث می شود یک كار درست يا غلط باشد، نتايج آن است. هر كار مى تواند بِاعث لذت و سود یک عده، و رنج و ضرر عدهٔ دیگری بشود. مثلًا اگر یک بزرگراه از وسط شهر رد شود، خانهٔ تعدادی از مردم خراب می شود و این برای آنها ناراً حت کننده است. اما از طرف دیگر، رفت و آمد گروه دیگری از مردم راحتتر می شود و این برای آنها خوش حال کننده است. فیلسوفان فایده گرا می گویند: يى .ر . اين جور وقتها بايد حساب كنيم و ببينيم ميزان َ سود و لذتى كه با هر انتخاب تولید می شود بیشتر است یا میزان رنج و ضرر؟ کار درست کاری است که بیشترین لذت و سود را کماری تعداد بیشتری از افراد ایجاد کند.

فيلسوفان فايده كرا می گویند انسان ها با هم برابرند و شادي و لذت حق همه است. پس رنج و لذت همه انسانها یک اندازه مهم است. چه پادشاه باشد چه گدا!

احتمالارابين هودهم يك فيلسوف فلسفه گرابوده، چون با دزدی های کوچک از خزانه پر از پول پادشاه، باعث لذت و شادی تعداد زیادی از

فقرامي شدا

بعضى وقتهايك کار هم آسیب میزند و هم فایده دارد.

اصل آسیب

جان استوار تمیل (قرن ۱۹) یکی از فیلسوفان فایده گراست. او می گفت وقتی می خواهیم دربارهٔ فایده یا ضرر یک کار فکر کِنیم، باید نتایج آن کار را در طول زمان در نظر بگیریم. شاید یک کار موقتاً فایده داشته باشد، اما در درازمدت زیان آور باشد. مثل استفاده از کیسهها و ظرفهای پلاستیکی که کار ما را خیلی راحت میکند، اما در طول زمان خطراتی جدی برای طبیعت و نسلهای بعدی بهوجود می آورد. میل می گفت: در هر انتخابی باید حواسمان باشد که از کار ما کسی آسیب نبیند. اَسیب زدن به دیگران، خط قرمز اَزادی مشروع آدمهاست.

تشخيص دهيم؟

بعضى فيلسوفان مى گويند تشخيص درستى يا غلطى يك كار بر اساس نتايجش، أَنقدرها هم راحت نيست. چون نظر افراد مختلف دربارة فایده و ضرر، و رنج و خوشی با هم فرق دارد. ممکن است شنیدن موسیقی با بلندترین صدا برای شما لذت بخش باشد، ولی برای همسایهٔ بغلی تان نه! ممکن است امتحانهای پایان سال از نظر معلمتان برای شما سودمند باشد، اما شما دقیقاً برعکس فكر كنيد! تازه حتى اكر در همهٔ اين موردها همنظر باشيد، باز هم فايدهٔ يك كار مثل ارتفاع یک دیوار نیست که بشود با یک متر اندازهاش گرفت. افراد مختلف دربًارةُ اینکه کدام کار بیشترین فایده را دارد، متفاوت فکر می کنند.

خيلي وقتهامابا نيت خوب كارى را أنجام مي دهيم، اما نتیجهاش بد از آب در می آید! برای قضاوت درباره یک کار، نگاه کردن به نتایج آن کافی است؟ يًا بايد قصد و نيت أدمها راهم در نظر گرفت؟

معماهاي پليسي

در جریان کشف رازهای یک پروندهٔ جنایی، کارآگاه باید بداند که هر کدام از افراد در چه روزی به چه ورزشی میپردازند. اطلاعات پرونده به شرح زیر است. افراد: افشین، بابک، جمشید، مظفر و سلمان

ورزشها: كاراته، فوتبال، شنا، ژيمناًسيك و واليبال اطلاعاتي كه بعد از بازجوييها بهدست آمده است:

۱. تمرین سلمان روز دوشنبه است.

۲. مربی مظفر روزهای سهشنبه و پنجشنبه تعلیم نمی دهد.

٣. بابک روز پنجشنبه، روز بعد از تمرین مظفر، تمرین می کند.

۴. مربی ژیمناسیک فقط دوشنبهها کار می کند.

۵. مربی کاراته چهارشنبهها تعلیم میدهد.

۶. جمشید جمعهها تمرین ندارد.

٧. مربى فوتبال روز بعد از تمرين مظفر تعليم مىدهد.

۸. افشین به شنا بیشتر از هر ورزش دیگری علاقه دارد.

تكنيكهاي محاسبههاي ذهني

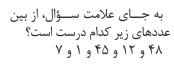
ضرب عددها در Δ : سمت راست عددی که قرار است در Δ ضرب شود، یک صفر می گذاریم و حاصل را تقسیم بر Δ می کنیم: مثال:

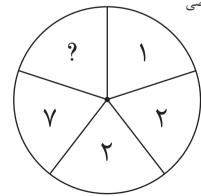
$$r + x = \frac{r}{r} = 1$$

$$abla AF \times \Delta = \frac{AAF}{A} = 1 AAF$$

معما و مسئلههای جالب ریاضی

عددهایی که در دایره پشت سر هم قرار گرفتهاند، بهرغم ظاهرشان، از ارتباط ریاضی و منطقی ظریفی برخوردار هستند.

2 X ON = 011+1 3351 1-14 51A 7 b = b/

(راهنمایی: جدول توسط اعداد و از چپ به راست حل می شود.)

عدول اعداد متقاطع

۱. دو ضرب در ۲ عمودی ۲. یک مجذور کامل

۳. ۱۲ افقی ضرب در پنج

۴. ۱۷ افقی بهعلاوهٔ صد و نود و پنج

۱۱. ۱ عمودی منهای بیست و هفت ۱۱. ۱۳ عمودی منهای هشتاد و دو

۵. ۴ عمودی منهای صد و چهار ۹. تعداد سانتیمتر در سه متر

۱۰. ۲۲ افقی بهعلاوهٔ صد و نه

۱۷. ۱۷ افقی منهای صد و هفده

۱۸. تعداد سانتیمتر در چهار متر

۱۹. ۱۹ افقی منهای بیست و پنج ۲۰. ۳ عمودی تقسیم بر شش

۱۶. چهار برابر ۴ عمودی

۱. ۷ افقی منهای چهل

۴. ۲ عمودی ضرب در پنج

۳. ۹ عمودی منهای هفتاد و پنج

۷. ۶ افقی بهعلاوه بیست و شش

۸. ۱۵ افقی بهعلاوه شش

۱۹.۱۰ عمودی منهای دو

۱۲. ۱۲ افقی بهعلاوهٔ صد و ده

۱۴. تعداد سانتیمتر در متر

۱۵. ۳ عمودی تقسیم بر شش

۱۸.۱۷ عمودی بهعلاوهٔ سی و چهار

۱۹. ۱۶ عمودی تقسیم بر چهار

۲۱. یک مجذور کامل

۲۲. تعداد سانتیمتر در پنج متر

۲۳. ۵ عمودی منهای پنجاه و شش

١		۲		٣		۴		۵
		۶		///				
٧						٨	9	
			10		11			
1۲	11"				14			
			۱۵	18	<u>////</u>			
<u>//////</u> / //		۱۸				19		<u>۲</u> ۰
				71				
77						77		<u>//</u>

به هم میخورد. همانطور که اگر جای بعضی دندانههای کلید را عوض کنیم دیگر کار نمی *ک*ند.

نمى خواهيم بگوييم همهٔ شعرها بايد این گونه یا آن گونه باشـند. حتی می توان گفت که در گنجینهٔ شعر کهن فارسی، شعرهایی که در آنها هر بیت یک کارکرد مستقل دارد، بیشتر هم داریم؛ حتی در شعر حافظ. ولى مىخواهيم بگوييم كه اگر بیتهای متفاوت شعر هر کدام بخشی از یک ساختمان را تشکیل دهند و هر کدام وظیفهای مستقل از دیگری داشته باشند و در عین حال، به کمک هم بیایند و زمینهچینی و نتیجهگیــری کنند، آن شعر ساختار پیوستهتری دارد. اینجا در واقع شعر علاوهبر زيبايي خود بيتها، از زيبايي آن ساختار هم بهرهمند شده است. اینجا می گوییم که شعر ساختمان یا محور عمودي قوي تري دارد.

این را هم البت بگوییم که در آن شعرهایی که هر بیت آنها مستقل است، گاهی همان بیتها کارکرد مستقلی هم مییابند؛ مثل همین بیت مشهور از آن غزل صائب:

فکر شنبه تلخ دارد جمعهٔ اطفال را عشرت امروز، بی اندیشهٔ فردا خوش است و حتی به همین دلیل، در شعرهای مکتب هندی، بیشتر از اینکه «غزلهای معروف» داشته باشیم، «بیتهای معروف» داریم.

البته این را هم از نظر دور نداریم که علاوهبر محور عمودی یا سیر کلی شعر، ساختار تک تک بیتها هم مهم است که هر کدام حاوی هنرمندی یا آرایهای باشند. ولی واقعیت این است که در نظام آموزشی ادبیات فارسی، بهخصوص در

نظام آموزش رسمی، به این آرایههای ادبی در سطح بیت بیشتر توجه شده است. ما خیلی وقتها به این فکر می کنیم که این بیت چه تشبیه یا ترکیب زیبایی دارد، ولی کمتر به این می اندیشیم که شاعر در طول شعر چه مسیری طی کرده و چه ارتباطی بین بیتها برقرار کرده است.

موضوع محور عمودی یا ساختمان، بهخصوص در شعر نو اهمیت بیشتری می یابد. چون در شعر کلاسیک، آن وزن و قافیهٔ یکسان به ما کمک می کرد که حداقل بدانیم همهٔ این بیتها مال یک شعرند. آن بیتهای غزل صائب بالاخره با نخ وزن و قافیه به هم پیوسته هستند. ولی وقتی وزن و قافیه به آن شکل قدیم برقرار نباشد و اجزای شعر ارتباط و پیوند معنایی نیرومندی هم نداشته باشند، دیگر سخت می شود.

حالا یک شعر نو کوتاه از قیصر امین پور برای شما نقل می کنیم که در آن دیگر نه بیتهای مستقل و نه مصراعهای مستقل داریم، بلکه همهٔ شعر با هم است که یک ساختار را میسازد. هرچند باز هم بخشهایی از این شعر قابلیت استفادهٔ مستقل هم دارند.

حرفهای ما هنوز ناتمام ... تا نگاه می کنی: وقت رفتن است باز هم همان حکایت همیشگی پیش از آنکه باخبر شوی لحظهٔ عزیمت تو ناگزیر میشود آی ... ای دریغ و حسرت همیشگی ناگهان

> چقدر زود دیر میشود

شعرهای ماندگار

بهاءالدین، بازرگانی ثروتمند اهل اصفهان بصود که در جوانی به شسهر بسیار آباد و سرسبز شیراز مهاجرت کرد و دختری کازرونی را به عقد خود درآورد. حاصل این ازدواج سه فرزند پسر بود که کوچکترین آنها در سال ۷۲۰ هجری قمری به دنیا آمد و شمسالدین محمد نام گرفت.

به دلیل ثروت فراوان بهاءالدین، پسرها با خیالی آسوده پیش بهترین دانشمندان دوران خودشان درس خواندند و علوم زمان

خودشان را یاد گرفتند. به طوری که حتی شمسالدین محمد با وجود سن پایینش قرآن کریم را حفظ کرد و ملقب به «حافظ قرآن» شد.

شمس الدین محمد به سنین نوجوانی رسیده بود که دست تقدیر پدرش را از او گرفت و مجبورش کرد برای کمک به خرجی زندگی، درس را رها سازد و در یک نانوایی کار کند. در کنار کار و تلاش برای یادگیری بدون معلم، او علاقهٔ زیادی هم به شاعری داشت. تا اینکه یک روز پسر داستان ما به خواب می رود. او شخص بزرگی را در خواب می بیند و از ایشان در خواست می کند که به او فن شاعری را بیاموزاند.

بعد از اینکه شمس الدین محمد بیدار می شود، شروع به سرودن شعرهایی زیبا و پرمفهوم می کند که باعث تعجب همگان می شود. بعد از این اتفاق، به خاطر این خواب و معجزهٔ الهیای که رخ داده بود، او را «لسان الغیب» می نامند. در واقع غزلیات او از عرفان سرچشمه گرفته بودند و به صورت شعر بر زبانش جاری می شدند.

روزگار می گذشت و حافظ و اهالی شیراز تحت حکومت ابواسحاق اینجو که از قضای قصه جوانی همسن حافظ و دوست او بود، در آرامش زندگی می کردند.

تا اینکه روزی طمع قدرت ابواسحاق را بر آن داشت که به یزد و کرمان حمله

کند. او آنقدر به این حملههای گاه و بیگاهش ادامه

داد تا عاقبت در سال ۷۵۴ حاکم این دو شهر که امیر مبارزالدین نام داشت به خشـم آمد و با سپاه بزرگش به سوی شیراز لشگر کشـید. شهر شیراز شش ماه تحت محاصرهٔ دشمنان قرار گرفت و بالاخره امیر مبارزالدین توانست وارد شهر شود. و در این نقطه از تاریخ بود که روزگار خوشـی و آسایش شمسالدین محمد و همشهریهایش به پایان رسید.

امیر مبارزالدین حاکمی سنگدل، بیرحم، زورگو و ریاکار بود که نه تنها مردم و زیردستانش بلکه فرزندانش هم از دست ظلم و ستم او در عذاب بودند.

در تمام این مدت حافظ به عنوان شاعری مردمی با شعرهایش با شساه و سستمگریهایش مبارزه می کرد. در همیسن گیرودار شسمسالدین محمد پسرش را هم در اثر مرگی ناگهانی از دست می دهد و آنقدر از این اتفاق متأثر می شود که غزلی هم در سوگ پسرش می سراید.

چند سالی می گذرد و سرانجام پسران شاه در سال ۷۵۹ با یکدیگر متحد می شوند و پدرشان را در قلعهای در اصفهان زندانی می کنند.

بعد از یک سال جنگ و دعوا بین پسران شاه در آخر یکی از آنها به نام شهاع، حکومت فارس را به دست می گیرد. شاه شجاع خودش اهل شعر و شهاعری و علم و دانش بود و به حافظ علاقهٔ زیادی داشت. حافظ هم که حالا استادی چهل ساله شده بود، از او حمایت می کرد و شعرهای زیادی را برای او می سرود. حتی وقتی شجاع برای چند ماه به آذربایجان سفر کرده بود، بود، خافظ دلتنگی خود را با سرودن غزلی زیبا

نشان داد.

حافظ و دوستانش مثل عبید زاکانی و خواجوی کرمانی و بقیه شاعران آن زمان، روزگار آرام قبل از توفانی را میگذراندند. تا اینکه در سال ۷۶۵ شاه شجاع و برادرش شاه محمود دوباره دعوا را از سر گرفتند. جنگ و خونریزی شروع شد و شاه شجاع به کرمان فرار کرد. زمان حکومت شاه محمود آنقدر بد و

۲۰ مهرماه سالروز بزرگداشت حافظ شیرازی مبارک باد.

سخت میگذشت که حافظ تصمیم گرفت به یزد کوچ کند. او به امید کمکهای شاه یحیی، حاکم یزد، به راه میافتد اما دوباره ناامید به زادگاهش برمی گردد.

ار دیگر به دعوت سلطان تصمیم می گیرد به شهر «دکن» در هندوستان برود، اما به محض سوارشدن به کشتی دچار دریازدگی شدید می شود. پس از خیر سفر به این سرزمین هم می گذرد و با نامهای از سلطان عذر می خواهد و دوباره به شیراز برمی گردد.

از فرار شاه شجاع در حدود دو سال می گذشت که شاه تصمیم می گیرد با سپاهیانش دوباره به شیراز بر گردد و برادرش را شکست دهد، اما شاه شجاعی که فاتحانه وارد شیراز شد،

با آدمی که شیراز را ترک کرده بود، از زمین تا آسیمان تفاوت داشت. رفتارش در کرمان تحت تأثیر اطرافیانش به شدت عوض شده بود و راه نادرست پدرش را در حکومت کردن پیش گرفته بود.

حافظ هم شروع به مخالفت با شاه کرد. به همین خاطر شاه کوشید با استفاده از بهانههایی او را آزار و اذیت کند. شاه به کمک تعدادی از دوروبریهایش، به خاطر یکی از غزلهای حافظ او را متهم کرد و گفت او باید به مرگ یا زندانی شدن به مدت طولانی محکوم شود.

اطرافیان و خانوادهٔ حافظ هم، همهٔ شعرهای او را سوزاندند و از بین بردند تا بهانهای دست دشمنانش ندهند. سرانجام یکی از علمای بزرگ شیراز به نام شیخ ابوبکر تایبادی با زیرکی توانست جان حافظ را نجات دهد.

این اتفاق باعث شد دیوان غزلهای حافظ از بین برود و هیچ دستنوشتهای از شعرهای او برای ما آیندگان باقی نماند. برای همین امروزه هیچ مجموعــهٔ دقیق و معتبری از غزلیات حافظ وجود ندارد و آنچه به نام او به چاپ میرســد، شعرهایی هســتند که بعــد از مرگش از روی حافظــه و دهان بهدهان از دوستان و نزدیکانش جمع آوری شدهاند.

اوایل سال ۷۸۶ بود که شخصی به نام تیمور با سپاهش از شهر سمرقند به سمت شیراز به قصد کشورگشایی حرکت کرد و سر راه خود شهرها را یکی بعد از دیگری غارت کرد. تیمور در ایام جوانی به دلیل فقر گوسفندی می دزدد، ولی وقت فرار چوپان تیری به شانهاش و تیر دیگری به ران پای راستش می زند. به این خاطر همیشه می لنگید و در

تاریخ به او لقب تیمور لنگ را دادهاند. در این میان شاه شجاع هم در اثر بیماری که به علت سیرنشدن عجیبش بود، از پرخوری مرد و شیراز برای مدت کوتاهی به دست تیمور لنگ افتاد. حافظ هم دیگر پیرمردی هفتاد ساله شده بود.

آخرین پادشاهی که در دوران زندگی حافظ برای مدت کمی در شیراز فرمانروایی کرد، شاه منصور بود. او که از نوادههای امیر مبارز بود، توانست مدتی در برابر جنایتکاریهای تیمور مقاومت کند. به همین دلیل حافظ به او امید زیادی داشت و چند غزل هم دربارهٔ دلاوریهایش سرود.

اما ایسن بار هم امیدواری مدت زیسادی طول نکشید. در سال ۷۹۲ تیمور برای بار سوم به شیراز حمله کرد و شهر را به تصرف خود درآورد. تیمور

با جنایتهای بی رحمانهاش وحشت و ناامیدی را برای مردم شیراز به ارمغان برد. هرچند شیخ الدین محمد حافظ شیرازی دیگر زنده نبود تا شاهد سختیها و تیره بختیهای همشهریهای خود باشد.

در تقویم ایرانزمین ۲۰ مهر روز بزرگداشت این شاعر توانا و حافظ قرآن نامیده شده است.

تماشا

AUTUMN FIRES

در باغهای دیگر و در تمامی درهها از آتشهای پاییزی دنبالهٔ دود را ببین! In the other gardens And all up in the vale, From the autumn bonfires See the smoke trail!

تابستان دلپذیر به پایان میرسد نیز همهٔ گلهای تابستان! آتش سرخ زبانه می کشد و دود خاکستری برج می بندد بر آسمان Pleasant summer over, And all the summer flowers, The red fire blazes, The grey smoke towers.

آوازِ فصلها را بخوان! از چیزی درخشان لبریزند گلها در تابستان! و آتشها در پاییز Sing a song of seasons! Something bright in all! Flowers in the summer, Fires in the fall!

به این درخت ببین! ساعتی شکوفا باش رها شو از سر و تن، چشم شو! تماشا باش یرندگان رها را ببین! تو هم پلکی برای پر زدن از خویشتن مهیا باش حواس خویش به جادوی بادها بسیار بیوش جامهای از آفتاب، زیبا باش در این زمانه که هر کس جزیرهای تنهاست قبول کن که کسی با تو نیست، تنها باش جدا شویک نفس از این جهان جنگ و جنون به عمق رود ببین، بیخیال دنیا باش درختهای پرنده، پرندههای عجیب به ذهن خویش سفر کن! به شهر رؤیا باش چه نغمهای است، به آواز سنگ گوش بده! چه محشری است، مقیم سکوت گلها باش نشسته بودم و با خویش و با جهان در گیر که اینچنین کن و آنگونه در تقلا باش غروب آمد و گفتم بهسوی خانه شوم درختها همه گفتند: صبر! با ما باش

> سید ضیا قاسمی شعر افغانستان

خانهخورشيد

.....

Robert Louis Stevenson

، بالشان ان رسیدهاند ر وصالشان شید دادهاند جواب سؤالشان تو می رسد دور با تواند یالشان وش به حالشان

آنها که میخورند از آن می، حلالشان! وا میشود به شوق حرم سفرههای دل حتی کبوتران زبان بسته، بالشان یک عده با تواند و به ایمان رسیدهاند هم در فراق با تو و هم در وصالشان آنان که دل به خانهٔ خورشید دادهاند یک گوشهچشم توست جواب سؤالشان خورشیدی و شعاع نگاه تو میرسد در خانهٔ معطر جان زلالشان یک عده نیز مثل من از دور با تواند در عالم تصوّر و فکر و خیالشان ما دور ماندهایم از آن آستانِ فیض ما دور ماندهایم از آن آستانِ فیض میروند حرم خوش به حالشان

آری چه دیدنی ست در آن لحظه حالشان

7

نەخواب،نەبىدار

فصل یکم: پندار

حمید مثل هر صبح دیگر که لباس بیرون را به تن می کرد و کیف دستی اش را با خود برمی داشت، آماده شد که از خانه بیرون برود. او مردی تقریباً ۴۰ ساله بود که به همراه مادر پیرش در خانه ای نسبتاً قدیمی در یکی از محلات متوسط شهر زندگی می کرد.

باز مثل همیشه، قبل از اینکه از خانه خارج شود، به سمت مادرش رفت، در کنار او نشست، دستش را بر پیشانی چروکیدهٔ مادر گذاشت و به آرامی او را صدا زد: «مادر! من دارم میرم سر کار. از بیرون چیزی نمیخواهی؟»

مادر با چشمانی که برق مهربانی و عطوفت از آنها پیدا بود پاسخ او را داد. حمید خم شد، دستان مادر را بوسید و خداحافظی کرد.

این کار هر روز او بود. از ۲۰ سال پیش که پدرش فوت کرده بود، او و مادرش با هم زندگی می کردند. مادر حمید خوش قلب اما تندخو بود. حمید از ترس اینکه مبادا همسر آیندهاش نتواند شرایط او را بپذیرد و با اخلاق مادرش کنار بیاید، ازدواج نکرده بود.

حمید آدمی معمولی به نظر میآمد، اما همین که به خاطر مادرش از آرزوهای خود دست کشیده بود، باعث شده بود لطافتی عمیق در روح او به وجودبیاید؛ هرچند این لطافت برای کسانی که با او سروکار داشتند خیلی قابل کشف نبود. از نظر همکارانش او آدمی خوب و وظیفه شناس بود؛ همین و سی.

محل کارش کتابخانهٔ مرکزی شهر بود. در مخزن کتابخانه مسئول دریافت کتابهای جدید و طبقهبندی آنها بود. در آمد حمید قابل توجه نبود، ولی همین مقدار زندگی ساده و بیآلایش او و مادرش را کفاف میداد. کمحرف بود و بیشتر از آنکه مشغول بگووبخند باشد، احساس می کردی چیزی فکر او را به خود مشغول کرده است. بیش از هر چیزی انسانها و کشمکشهای درونی آنها او را به تأمل وامیداشت. تحصیلاتش بیشتر از لیسانس نبود، اما کتاب زیاد خوانده بود. رویهروفته آدم فهمیدهای بود.

آن روز هم حمید به محل کارش رسید و بعد از احوالپرسی مختصری با همکاران، به مخزن رفت. کتابهای زیادی رسیده بودند و باید همه برچسب میخوردند و تعیین تکلیف میشدند. او چنان غرق کار شد که دیگر توجهی به اطراف نداشت.

... ناگهان صدایی او را به خود آورد: «آقا حمید! ... آقا حمید!» صدای همکارش بود که در مخزن کاری مشابه کار او را انجام میداد. حمید سرش را بلند کرد و مؤدبانه پاسخش را داد. همکارش شمردهشمرده و کمی با لکنت ادامه داد: «راستش آقا حمید، صاحبخونه ما رو جواب کرده و ما با این پولی که داریم هیچجا نمی تونیم خونه اجاره کنیم ... خیلی تو مضیقه افتادیم، برای پول پیش ...»

حمید در حالی که آرام و ساکت به حرفهای او گوش می داد، یاد یک ماه پیش افتاد که همین شخص در جمع دوستان محل کار، به خاطر یک سوءتفاهم به او توهین کرده بود. هرچند چیزی از او به دل نگرفته بود، اما انگار کدورت آن خاطرهٔ تلخ همچون غباری بر قلبش نشسته بود. او خودش را در موقعیتی خاص احساس می کرد: رد کردن خواستهٔ دوست جفاکار یا دستگیری از یک انسان درمانده؟! ... بی درنگ با نهیبی که به خودش زد، نگذاشت همکارش خیلی به زحمت بیفتد: «چشم، حتماً. اصلا نگران نباش.»

او وقتی این جملهها را به زبان می آورد، به پولی فکر می کرد که پسانداز کرده بود و می خواست با آن خودرویی بخرد؛ ولی ترجیح داد این پول را به عنوان قرض به همکارش بدهد. حالا احساس عجیبی او را فراگرفته بود؛ سبک بود، سبک تر از همیشه. زمان کار روزانه به پایان رسیده بود. حمید که حسابی خسته شده بود، نگاهی به اطراف کرد. کسی در مخزن نبود. نگاهی به ساعت دیواری انداخت. عقربهها ساعت ۴۶:۶۵ دقیقه را نشان می دادند. پیش خودش فکر کرد برای چند دقیقه سرش را روی میز بگذارد تا شدت خستگی از تنش بیرون رود.

فصل دوم: دیدار

... حمید به ناگاه خود را در بیابانی یافت بی کران. حس می کرد باید به سمتی برود. مقداری که پیش رفت، همه جا تاریک شد. به سختی می شد جلوی پا را دید. هر از چند گاهی خود را در لبهٔ پرتگاهی احساس می کرد و ناچار می شد پایش را پس بکشد و از راهی که رفته بود بر گردد. به هر زحمتی که بود به حرکت خودش ادام داد. اینجا بود که یک باره نوری دلچسب در خشیدن گرفت و همه جا روشن شد. او نه تنها جلوی خودش را به خوبی می دید که افقهای دور دست نیز نمایان شده بودند.

باز به راه رفتن ادامه داد. در همین حال کپهای از آتش که شعله می کشید، توجهش را به خود جلب کرد. به سمت آتش رفت، اما هر چقدر به آن نزدیک تر می شد سوزش آتش را بیشتر

حس می کرد. اند کی متوقف شد و دوباره

مسیر قبلی را در پیش گرفت. پــس از مدتی چاهی را پیش روی خود دید. خم شد از زمین سنگی برداشت و به درون چاه انداخت. مى خواست ببيند عمق چاه چقدر است. آیا می تواند به درون چاه برود و آبی بیاشامد. با کمال تعجب دید هیچ صدایی نیامد! بار دیگر سنگی ... اما هیچ صدایی شنیده نشد. این بود که منصرف شد و به راه خود ادامه داد.

> در تمام این ساعتها دمبهدم بر شگفتی حمید افزوده میشد. او تفسیر این واقعیتها را درک نمی کرد: آن تاریکی چـه بود؟ آن نور درخشان؟ أن أتش شعلهور؟ آن چاہ ہے انتہا؟ این کوهی که هر چه به آن نزدیکتر شدم، کوچکتر شد و سرانجام به لقمهای شیرین تبدیل شد؟!

او داشــت این پرســشها را در ذهنش مرور می کرد که ناگاه شبحی نورانی را پیش روی خود یافت. انسانی خــوشرو و خوشبو که نگاهش آرامش را به ارمغان می آورد. همین که نزدیک شد، سلام کرد. آن شبح جوابش را داد.

اندکی که گذشت، حمید پیش خود گفت: شاید بتوانم جواب سؤالهایم را از این شخص بگیرم! و گفت: «در

طول مسيرم اتفاقات عجيبي را ديدم كه تفسير أنها را نمي دانم.» این جمله را که گفت سکوت کرد.

اینجا بود که شبح بی تأمل جواب داد: «منظورت آن تاریکی، آن نور درخشان، آن آتش شعلهور، آن چاه بیانتها، و آن کوه گران است؟» بر شگفتی حمید افزوده شد. کمی هم ترسید: بهراستی این کیست که از نهان من خبر دارد؟ و پاسخ داد: «بله!»

آن شـخص ادامه داد: «آن تاریکی ظلمت وهم اسـت که فضا را غباراً لود می کند و انسان را به لغزش می افکند. آن شعلهٔ سوزان و سرکش شهوت افسارگسیخته و حسد و کینه است که همه چیز را در خودش می سوزاند. آن چاه بی انتها حرص و طمع است. و اما آن کوه گران خشم است که ابتدا بسیار سنگین و بزرگ است، ولی اگر صبر کنی و حلم بورزی، به مرور کوچک می شود و سرانجام همچون لقمهای شیرین می شود.»

حمید مسرورانه در حال فکر کردن به سخنان شخص نورانی بود که

دیگربار صدای او را شنید: «و آن نور هم که پیش پای تو را روشن کرد، نور عقل است که همواره هدایتگر توست.»

حمید هنوز غرق تعجب بود که پرسید: «خود شما که هستید؟» و این طور جواب شنید: «من .... اما من، خود تو هستم!»

ناگاه حمید تکانی خورد و خود را پشت میز کتابخانه دید. ساعت ۵۰: ۶ دقیقه را نشان می داد. او فقط پنج دقیقه سرش را روی میز گذاشته بود و نمی دانست این چند دقیقه خواب بود یا بیدار؟ یا حالتی بین خواب و بیداری؟!

سرود بغف

قلمستون كبرى بابايه

سرودبغض

طاهره جابری۱۵ ساله از تهران

گلی که در دل گلدان لبش خشکیده می داند شبیه کودکی تشنه میان دشت می ماند صدای روضه می آید صدایش غرقه در خون است قناری هم ببین حتی سرود بغض می خواند کسی بر اسب از دیوار سربازان گذر کرده و اسبش را به سوی جرعههای آب می راند دو دستش را دو پایش را فدای تشنگی کرده که لبهای تمام کودکان را او بخنداند زنی در خیمه می گریست زیر لب دعا می کرد که بغضش ابرهای آسمان را هم بگریاند

ساعت: اداست: از ساعت

طاهره خانم جابری به واقعهٔ عاشورا از دریچهٔ تشنگی نگاه کرده است. آنچه اثر او را تأثیر گذار تر و خواندنی می کند، عاطفه و احساس جاری در شعر است. شاعر اثر را با یک تشبیه شروع کرده است. او گل خشکیدهٔ درون گلدان را شبیه کودکی لبتشنه در روز عاشورا می داند. این تشبیه اگرچه اندوه فراوانی را به دل می آورد، اما آنقدر گویا و تأثیر گذار است که در همان بیت اول مخاطب را با خود همراه می کند. حال و هوای این بیت در بیت بعدی هم ادامه می یابد. شاعر همچنان از طبیعت وام می گیرد تا اندیشه و احساسش را بیان کند. در عین حال از «اغراق» نیز به خوبی استفاده کرده است تا با ارتباطدادن تصویرهای اندوهناک - مثل بغض آلودبودن آوإز قناری - به واقعهٔ غمبار کربلا

تأثير گذارتر بنويسد.

در این دو بیت می توان گفت شعر انسجام بهتری دارد. حداقل استفادهٔ شاعر از مراعات النظیر فضا را یکدست تر نگه داشته است: گل، گلدان، قناری، آواز.

اما در بیتهای چهارم و پنجم این فضا کهرنگ تر می سود و شاعر بیشتر به بیان واقعهٔ اصلی می پردازد. به همین دلیل این ابیات اگرچه بسیار اهمیت دارند و دانستههای قبلی ما را مرور می کنند، اما به لحاظ عاطفی و فکری حرف تازهای ندارند.

در بیت آخر اما دوباره شاعر هنرنمایی بهتری از خودش نشان میدهد؛ باز هم اغراقی حسی و البته بسیار شاعرانه. شاعر گریستن ابرهای آسمان را به اشکهای بازماندگان کربلا نسبت میدهد و این را آنقدر زیبا و ساده بیان میکند که بر دل می نشیند. اگر سکتهٔ کوچک وزنی در این بیت را نادیده بگیریم، میشود گفت که این بیت از بهترین بیتهای شعر است. به هر حال غزل «سرود بغض» اثری قابل توجه و ارزشسمند است. برای طاهره خانم جابری

شعرهایی سرشار از عاطفه اَرزو میکنیم.

۵ مهرماه اربعین حسینی تسلیت باد.

خون خدا

چنان آتش به جان کاروان خورد که دشنه بر تن این آسمان خورد حسین خون خدا در خون که غلتید جهان یک سر غمش را بیکران خورد

نماز عشق

نماز ظهر عاشورا به پا شد و بانگ این صدا تا کبریا شد اشدا علی الکفار و رُحما همان کوفی خودش از اشقیا شد

محمد مهدی رحیمی ۱۶ ساله از تهران

دوست خوبمان محمدمهدی رحیمی دوبیتیهایی را با نامهای «خون خدا» و «نماز عشق» سروده است. این دو اثر که به واقعهٔ عاشورا اشاره دارند، علاوه بر جنبهٔ عاطفی و احساسی قیام حضرت امام حسین (علیهالسلام) تا حدودی به جنبههای حماسی توجه داشتهاند. بی شک توجه به هر دو جنبه در کنار جنبههای عرفانی و دینی بسیار اهمیت دارد.

اما دوبیتی قالب خاصی است. قالبی که در عین کوتاهی و ایجاز تلاش میکند به ذهن مخاطب تلنگر بزند. تلنگری که تا مدتها بماند و او را به فکر وادار کند. در این قالب شاعر تنها در چهار مصرع فرصت دارد که حرفش را بزند و اندیشه و احساسش را به مخاطب منتقل کند. اگر این اتفاق نیفتد شعر او تأثیر چندانی نخواهد داشت.

حالا چه ویژگیهایی باعث می شوند یک دوبیتی کوتاه با چهار مصراع محدود در ذهن ماندگار مود؟

ویژگیهای متفاوتی هستند که اهمیت دارند، اما در این فرصت به دو مورد از آنها اشاره می کنیم:

۱. زبان: قدر تمندبودن زبان ویژگی لازم برای هر شعر است. اما وقتی از دوبیتی حرف میزنیم این ویژگی اهمیت بیشتری پیدا می کند. چون به سبب کوتاهی این قالب ایرادات زبانی بیشتر به چشم می آیند و دیده می شوند. مثل این است که بخواهی همهٔ حرفهایت را در یک جمله بگویی. پس آن جمله باید به اندازهٔ کافی تأثیر گذار باشد. باید تک تک کلمه ها را با وسواس انتخاب کنی و کنار هم بگذاری. هیچ کلمه ای نباید بی کار باشد یا فقط نقش پر کردن فضا را بازی کند.

دوبیتی و البته رباعی هم همین طور هستند. باید به ریز به ریز و جزئیاتشان فکر کنی. قافیه ها را با دقت انتخاب کنی. برای هر کلمه به چند جایگزین فکر کنی و بعد بهترین را انتخاب کنی. محمدمهدی عزیز در این زمینه تمام تلاشش را به کار گرفته است، ولی همچنان باید روی زبان شعرش کار کند تا مثلاً کلمهای مثل «بی کران» تنها برای پر کردن جای قافیه وارد شعر نشود. یا بعضی از کلمه ها مثل «خودش» در نماز عشق و «این» در خون خدا و ... حشو نباشند. این کلمات به ساختار جمله کمکی نمی کنند و فقط آمدهاند که شعر از وزن خارج نشود.

با تمرین بیشتر محمدمهدی میتواند کلمهها و جملهها را به شکل دیگری بنویسد تا هیچ کلمهای از مدار شعر بیرون نماند.

7. مصراع چهارم: در هر دوبیتی و رباعی مهمترین مصراع، مصراع چهارم است. بار اصلی شعر روی دوش این مصراع است و باید حرف نهایی و کامل کننده و تأثیر گذار را بزند. مطالعهٔ رباعیات خیام و دوبیتیهای باباطاهر این نکته را به خوبی برای ما مشخص می کند. به نظر می رسد محمدمهدی با کمی تلاش بیشتر می تواند مصراعهای چهارم را در اثرش تقویت کند تا اثرش ماندگار باشد. دوست خوب شاعر موفق باشی.

دیالوگ ماه

فيلم باركد **بازیگر**: بهرام رادان آدما بدون غذا بيست روز دووم ميارن، بدون آب دو روز، بدون اکسیژن چند دقیقه، اما بدون امید لحظهای دووم

نميارن.

سنت و مدرنیته

ممكن است يادتان بيايد! قديم ترها وقتى دور هم جمع میشدیم، خبری از اینترنت، گوشیی همراه و فضای مجازی نبود. فضا یک فضای حقیقی بود و همیشه منتظر بودیم که کل خانواده دور هم جمع بشویم و بتوانیم بازی کنیم. یکیی از آن بازیها، «اسهفامیل» بود. همه با یک کاغذ و خودکار دور هم مینشستیم و نوبتی هر نفر یک حرف از الفبا را می گفت. بعد از آن همه باید اسم، فامیل، اسم شهر و ... را که با این حرف از الفبا شروع مىشدند، مىنوشتيم و هر کسے زودتر تمام میکرد، با گفتن «استپ» بازی را متوقف می کرد و امتیازها

محاسبه می شدند. اما امروزه کرونا به هیچ چیز رحم نکرده است؛ حتی به دورهمی ها و بازی های فامیلی. برای همین پیشنهاد این ماه ما این است که با گوشی هایتان به سراغ برنامهای بروید که همان جمع دوستداشتنی و گرم خانواده را دور یکدیگر بیاورد؛ هرچند از راه

دور. بازی «اسمفامیل» برخط را می توانید از بازار بارگــذاری (دانلود) کنید و لحظات شادی را به بازی کردن به دور از کرونا با

خانوادهٔ خود بگذرانید.

در مجلسی گفتهاند: برای اینکه در آخرالزمان به هلاکت نیفتیم بهترین کار خواندن دعای فرج است. این دعا را می توانیم در کتاب «مفاتیحالجنان» پیدا کنیم و به ویژه در تاریخ ۲۳ مهر، معادل با ۸ ربیعالاول که روز به امامترسیدن

جمله حكيمانه ماه

کتاب: آلیس در سرزمین

نویسنده: لوئیس کارول

بازگشت به دیروز فایدهای ندارد، زیرا آن زمان من شـخص دیگری

كلىد نحات

یکی از دعاهایے که برای ظهور امام

زمان خوانده مي شود، «دعاى فرج» (الهي

عظم البلاء) است. این دعا را شخص امام به

فردی که از کشته شدن خود می ترسید تعلیم داد.

در اول این دعا مشکلات را برای خدا بازگو و با او

درد و دل می کنیم. در اواسط دعا بر پیامبر (ص) و اهلبیت ایشان درود می فرستیم و در بخش آخر دعا هم با توسل به معصومین از ایشان می خواهیم ما را یاری کنند. آیتالله بهجت

آن شخص به برکت این دعا نجات یافت.

أن حضرت است، به نيت ظهورشان بخوانيم.

۲۳ مهرماه شهادت امام حسن عسکری(ع) و لروز به امامت رسیدن حضرت ولیعصر(عج)

شهر خيالي

«شهداد» شهری است در دل کویر مرکزی ایران با قدمتی ۶۰۰۰ ساله. این شهر جزو شهرهای باستانی ایران محسوب می شود، بهطوری که قدیمی ترین پرچم فلزی دنیا در این شهر کشف شده و این شیء لوت است. اینها عوارضی طبیعی و جغرافیایی هستند که در اثر دخالت باستانی به «درفش شهداد» معروف زیبا و بجای آب و باد و فرسایش زمین، حدودا ۲۰ هزار سال قبل به وجود شد. شهداد زیباییهای طبیعی آمدهاند. این ابرشهر کلوخی دنیا ۸۰ کیلومتر عرض و ۱۴۵ کیلومتر طول زیادی در خود دارد که یکی دارد و با بیش از ۱۱ هزار کیلومتر مربع مساحت در مرکز کویر لوت واقع از بینظیر ترین و زیباترین جاذبههای این شهر و حتی جهان، «شهر

کلوتها» است و چهارمیناثر جاذبةطبيعي در جهان محسوب ميشود.

با اولین نگاه این تصور در ذهن تداعی میشود که حتماً در گذاشتهای دور کسانی در این محل زندگی می کردند و اینها نشانههای زندگی آنان است. اما در واقع کلوتها که در اصلاح علمی «یاردانگ» گفته میشوند، سازههایی هستند که به دست طبیعت ساخته شدهاند. باد و آب از عناصر تشكيل دهندهٔ آنها هستند. سنگ بستر کلوتها در برابر وزش بادهای شنی و ماسهای طی میلیونها سال دچار فرسایش میشود و قسمتهای سست آن در طول زمان بر اثر

۴۰ کیلومتر که به سـمت شمال شرقی شهداد حرکت کنیم، بزرگترین

عارضهٔ طبیعی و کلوخی دنیا را می توانیم ببینیم. «کلوت» از دو واژهٔ «کل»

و «لوت» تشکیل شده است. کل به معنای شهر و آبادی و لوت همان کویر

فرسایش باد فرو میریزد. این کلوتها آهستهآهسته شکل می گیرند. سر کلوتها صاف بوده است و شیب صفر دارد، اما درست برعکس قسمتهای رو به باد، شیبی تند و ارتفاعی از چند سانتیمتر تا چند صد متر دارند. این کلوتها از نظر ارتفاع در دنیا بی نظیر هستند، به طوری که ارتفاع بزرگتریــن کلــوت در دنیا (در لیبی) به ۳۰۰ متر میرســد، اما در این محل تا ارتفاع نزدیک به ۵۰۰ متر هم دیده میشـود. اینجا سـرزمینی

> نفرین شده حتی باکتری هم حق زندگی ندارد. کلوتها از دور شبیه خرابههای یک شهر باستانی به نظر میرسند؛ شهری با ساختمانهای بلند و کوتاه. به همین دلیل هم به سرزمین کلوتها «شهر خیالی» می گویند. اینجا هر چه هست سکوت و آرامش است. شهر

گرم و سوزان با هیچ نوع پوشش گیاهی است، به طوری که در این شهر

خیالی آنقدر بزرگ و ساختمانهایش آنقدر شبیه به هم هستند که گمشدن در آن بدون راه بلد حتمی است. در واقع این شهر افسانهای کویری در گذشــته محل گذر کاروانها بوده است. جادهٔ ادویه که از هند آغاز میشد، با عبور از دشتهای خراسان شمالی وارد کویر می شد و از کنار کلوتها می گذشت. دکتر آلفونس گابریل، جهانگرد و نویسندهٔ اتریشی، مینویسد: «وقتی سایهٔ ابرها روی کلوتها میافتد، انسان برج و باروهای کنگرهای را به یاد می آورد.» مرحوم پروفسور پرویز کردوانی، بیابان شناس معروف اعتقاد دارد

که کویر شــهداد زیباترین کویر در دنیاست و شگفتیها و عجایبی دارد که هنوز ناشناختهاند و هیچ جای دنیا چنین کلوتهای زیبایی وجود ندارد.

تکه چسبانی

میخواهیم با تجربهٔ جدیدی آشنا شویم و با گل و گیاه که کوله باری از خاطره است و بوی طبیعت میدهد، یک تابلوی کوچک تزئینی بسازیم. برای این کار به لوازم سادهٔ زیر نیاز داریم:

قاب کوچک شیشهدار ● مقوای اندازهٔ شیشهٔ قاب ● چسب مایع

یا ماتیکی ● قیچی ● یک خروار سلیقه

۱. پشت گلبرگهای گل یا گیاه مورد نظرتان کمی چسب بزنید و آن را روی مقوای زمینه بچسبانید. اینجا می توانید از یک خروار سلیقه تان کمـک بگیرید تا گل و برگها را به بهتریـن نحو و زیباترین حالت ممکن روی مقوا بچسبانید.

 حالا مقوا را در قاب قرار دهید و آنها را بین شیشه و پشت قاب محکم کنید.

به همین سادگی! تکهچسبانی دامنهٔ وسیع و گستردهای دارد و یکی از خلاقانهترین روشهای ایجاد یک اثر تجسمی است.

از زمانهای قدیم سبزیخوردن پای به همیره های ایرانی بوده است. یکی از به همیره های ایرانی بوده است. یکی از این سبزیهای خوردنی «ریحان» است که یار جدانشدنی کباب کوبیدهٔ ایرانی نیز هست. ریحان گیاهی خوش بوست که علاوهبر استفاده در آشپزی و سبزیخوردن، مسکن و ضدنفخ است و برای درمان دلورد و بیماریهای پوستی هم به کار میرود.
امام صادق(ع) فرمودهاند: «ریحان سبزی انبیاست و در آن هشت خاصیت هست: هضم کننده است؛ رگها و مجاری را باز می میکند؛ بازدم را خوشبو می سازد؛ بدن را بوی خوش می بخشد؛ اشتهاآور است؛ درد را از بدن بیرون می برد؛ از جذام در امان نگه میدارد؛ و چون وارد معده شود، درد را از بین می برد.» [کافی، ج

شوخي فيزيكي

در تصویر چه میبینیم؟

بله دقیقاً ماه را و بیشتر ما هم همین را می گوییم و کمتر پیش می آید کسی مثلاً بگوید: یک قاچ از ماه یا یک گاز از ماه یا ماه نصفه نیمه. هر چند در واقع همین نصفه را میبینیم، اما می گوییم ماه است. این یعنی دیدن نیمهٔ پر لیوان؛ دیدن نیمهٔ روشن ماجرا. بیشتر چیزها در زندگی نیمهٔ پر و خالی یا نیمهٔ روشن و تاریک دارند. پس امیدوارانه به دنبال نیمهٔ روشن باشیم، شاعر می فرماید: وقتی که امید ناامید است پایان شب سیه بعید است

به پایان شب سیه، دلمان روشن باشد؛ با امید و مهربانی و لبخند.

ه پایان سب سیه، دلمان روسن باسد؛ با امید و مهربانی و لبحید گره اخم از ابرو وا شد خنده بر صورتتان پیدا شد

مهربانی به نگاهت بستی چهرهٔ زشت جهان زیبا شد

زیبا بینیم که زیبایی در نگاه ماست.

ســـؤال ديگر دربارۂ تصوير بالا اين اســـت كه اين تصويرِ ماه شب

عدهای پاسے میدهند که ممکن است ماه شب هفتم یا هشتم باشد، اما جواب ماه شب چهاردهم است؛ با این توضیح که این

تصوير مربوط به خسوف يا همان ماه گرفتگي است.

ماه گرفتگی زمانی رخ می دهد که سایهٔ زمین روی ماه می افتد و این

گفت وگو بین ماه و زمین شکل می گیرد:

ماه: سايهٔ عالى مستدام. زمين منو نخور!

زمین: ما روٍ گرفتی؟

ماه: فعلاً که سایهٔ شما ماه رو گرفته.

زمین: بیا بیرون، خودتو لوس نکن.

ماه: نمی یام.

زمین: میرم یکی از قمرهای مشتری رو مییارم به جات میذارم. ماه: هی روزگار، باشه حتماً برو و از قمرهای مشتری، قمر «آیو» رو بیار که ۴۰۰ تا آتش فشان فعال داره، ببین چه پوستی ازت بِکنه. اون وقت قدر منو میدونی. هی روزگار!

زمین: ناراحت نشـو حالا، شوخی کردم بیا بیرون روی ماهت رو ببینیم؛ دلمون گرفت.

و بالاخره ماه کوتاه می آید تا این گرفتگی طولانی نشود. در ماه گرفتگی، بسته به اینکه ماه از سایهٔ کامل زمین یا سایهٔ کامل و نیمسایه و یا نیمسایهٔ آن عبور کند، انواع ماه گرفتگی کامل، جزئی و نیمسایهای رخ می دهد.

> حالا شما با داشتن اطلاعات زیر حداکثر مدتزمان کل ماه گرفتگی از شروع تا پایان و حداکثر مدتزمان ماه گرفتگی کامل را محاسبه کنید.

> > قطر ماه: ۳۵۰۰ کیلومتر

سـرعت متوسـط چرخش ماه به دور زمیـن: ۳۲۰۰

کیلومتر در ساعت

قطر مخروط سایهٔ زمین در محل عبور ماه: ۹۲۰۰ کیلومتر

ماه دهای ماه

غذای کار تونی

به مناسبت ۵ مهر، روز گردشگری، به سراغ غذایی از پرگردشگرترین کشور دنیا رفتهایم؛ یعنی کشور فرانسه. این کشور قبل از کرونا در سال ۲۰۱۹، با ۸۹/۴ میلیون بازدید کننده رتبــهٔ اول را در میـان پرگردشــگرترین کشورهای جهان داشت. اگر پویانمایی (انیمیشن) «موش سراًشپز» را دیده باشید، اسم غذای این ماه را حتماً شنیدهاید. این غذا که اسـم اصلی پویانمایی هم به نام آن است، «راتاتویی» نام دارد. راتاتویی یک غذای سنتی فرانسوی است که با سبزیها تهیه میشود تا حدودی به غذای ایرانی

مواد لازم:

۲ عدد بادمجان ۲ عدد کدو ۲ عدد گوجهفرنگی ۱ عدد پیاز خردشده ۱ عدد سیر خردشده نصف عدد فلفل دلمهاي لهشده

۲ عدد گوجهفرنگی لهشده یا ۱ قاشق غذاخوری رب گوجهفرنگی روغن زيتون و ادويه به مقدار لازم

طرز تهيهٔ سس:

ســير، پياز و فلفل دلمــهاي را داخل روغن زیتون تفت دهید. نمک و فلفل را به مقدار کافی و نیز گوجهفرنگی لهشده را به آن اضافه کنید (اگر گوجهفرنگی نداشتید، میتوانید از رب گوجهفرنگی استفاده کنید). مواد را روی حرارت هـم بزنید تا بهصورت یکدست دربیایند. پودر خشک یا سبزی تازهٔ

خردشدهٔ آویشن و ریحان را (به دلیل در دســـترسنبودن گیاهان سنتی فرانسوی) به سس اضافه كنيد.

تهيهٔ غذا:

١. كدوها، بادمجانها و گوجهفرنگیها را به صورت دایرهای و ورقهای با ضخامت کم برش

> ۲. سس را در کف ظرف مناسب فر بریزید و سطح آن را یکنواخت کنید.

«يتيمچه» شباهت دارد.

۳. بادمجانها، گوجه ها و کدوهای ورقه شده را به ترتیب روی سس در ظرف طوری بچینید که به لبهٔ ظرف تکیه دهند.

> ۴. مقداری نمک، فلفـل و روغن زیتون به موادتان اضافه كنيد.

> > ۵. ظرف را با یــک ورقه فویل آلومینیومی بپوشـــانید و در فری که از قبل تا دمای ۱۹۰ درجهٔ سانتی گراد گرم شده است، قرار دهید.

۶. بعـــد از ۴۰ دقیقه ورقـــهٔ فویل را از روی 🕟 ظــرف بردارید و به مدت ۲۰ دقیقهٔ دیگر هم بگذارید در فر بپزد تا آب آن تبخیر شود. ۷. اگر به فر دسترسی ندارید، راتاتویی را در ماهیتابه درست کنید. چیدمان را به جای ظرف فر در ماهیتابه انجام دهید و روی شعلهٔ ملایم اجاق گاز بگذارید تا کمکم پخته شود و سس به خورد مواد برود و مواد طعم بگیرند.

۵ مهرماه روز جهانگردی

